

Puisano pakeng tsa Moseleme le Mokereste

حوار بين مسلم ونصراني باللغة سيسوتوية

*E hlophisitsoe le ho ngoloa ke:
H. M. Baagil, M.D.*

حسن محمد باعقيل

*E fetoletsoe lelemeng la Sesotho ke:
Tsie Abdullah Sesinyi*

Lethathamo la tse kahare

Puisano

Kopano ea pele ea Mokeresete le Moseleme

Bibele e Halalelang

Thuto ea Boraro bo teroneng

Thuto ea bomolimo ba Jesu Keresete

Thuto ea ho ba mora hoa Jesu Keresete

Na Jesu o thakhisitsoe?

Thuto ea sebe sa tlholeho le tefelo ea libe

Muhammad kahar'a Bibele

Bobeli Ishmaele le Isaka ba hlohonolofalitsoe

Tsela eo Moporofeta a bonoang ka eona

Baca ke Makkah

Ntlo eaka ea khanya

Koloi ea ntoa ea liesele le koloi ea ntoa ea likamele

Moporofeta ea joaloka Moshe

Mohlanka oaka, Morumuoa le Mokhethoa

Morena Dafida o mmitsitse "Morena oaka"

Na ke uena Moporofeta eo?

Ho kolobetsa ka Moea o Halalelang le ka mollo

E mo nyane ka ho fetisia 'Musong oa Leholimo

Ba lehlohonolo ke ba etsang ka ho loka

Mots'elisi

Ts'enolelo ho Moporofeta Muhammad

Mohloli oa Liphuputso

kananelo

Ke Leamerika le holisitsoeng ka tumelo ea Sekeresete ho tloha bonyaneng. Ho fihlela ke qala ho tsoma Molimo, moo ke ileng ka iphapanyetsa lintlha tsa boholokoa tse ngata.

Kamor'a lipuisano, ho bala le ho balisisa maqephe a buka ena *Puisano lipakeng tsa Moseleme le Mokeresete*, ke ile ka bala liqotsuoah oho tsoa ho King James Version of the Holy Bible le The Noble Qur'an.

Ke ile ka qetella ke entse Shahada (phatlalatso ea tumelo) ka pel'a batho ka Senyesemane, eaba ke boela ke e etsa ka Seearabo: "Ke beha bopaki hore ha ho mang kapa mang (eng kapa eng) ea (e) lokeloang ke ho rapeloa ntle le Allah, Ea se nang molekane (bomolimong ba Hae) le hore Muhammad ke mohlanka le morumuoa oa Hae." (Ashhâdu allâ ilâha illâ Allâh Wahdahu la sharîka Lah, wa ashhâdu anna Muhammadan 'abduhu wa rasuluh).

Ka bopaki bona bo bonyane ebile bo le bonolo, ke lumela boholo ba batho bo tla inehela le ho ikoba ho Allah ka moea le 'nete.

Ke ts'epa hore bukana ena e khuts'oane ebile ele bonolo e tla baloa lefats'e ka bophara 'me e tla khahla ba bangata ba ntseng ba tsoma bolumeli ba 'nete moo maikutlo a bona a tlang ho fumana phomolo le khotsofalo.

Roy Earl Johnson

Tlhokomeliso e tsoang ho Sengoli

Ka Lebitso la Allah, Ar-Rahmân (Ea Lereko), Ar-Raheem (Ea Mohau).

Bukana ena e ngotsoe ka lebaka la lipuisano tseo ke bileng le tsona le baruti ba Bakeresete le batho feela. Ebile ele lipuisano tse mofuthu, tse kothatsang, tsa setsoalle, tse ahang kantle le maikemisetso a ho utloisa bohloko maikutlo a bolumeli ba Bakeresete. E ea qholotsa ebile e phahamisa maikutlo ho Bakeresete. E bohlokoa ho batho ba tsomang 'nete le baithuti ba thuto-molimo tsa litumelo tse fapaneng.

C: Mokeresete

M or m: Moseleme

(KEL): khotsô e be le eena

(KEB): khotsô e be le bona

(Mantsoe ao a mabeli a ka masakaneng a buuoa ke balumeli ba 'nete ba Mamoseleme kamor'a ho bitsa lebitso la moporofeta kapa baporofeta. A tla sebelisoa bukaneng ena ho tloha qalong ho fihrella qetellong).

*H. M. Baagil, M. D.
Pherekhong 1984*

Selelekela

Ka Lebitso la Allah, Ar-Rahmân (Ea Lereko), Ar-Raheem (Ea Mohau).

Ke leboha Allah hore ebe ke bile le monyetla oa ho bala sengoliloeng sa letsoho sa mathomo sa bukana ena Puisano pakeng tsa Moseleme le Mokeresete le ho kopua ho ngola selelekela ho bukana ena e bulang mahlo. Ho motho ea nang le thahasello ea ho bapisa litumelo (ho ithuta phapano lipakeng tsa litumelo) o tla fumana lintho tse ngata tse tla mo makatsa le liteko tseo ba bangata ba neng ba lumela hore ke linnete.

Mosebetsi ona oa Dr. Hasan M. Baaqil o bonts'a boiteko bo hlakilosi le matla kamoo a bonts'ang liphuputso tsa hae tse hlakileng, tse tobileng tabeng le ho phethahala. Ele sephetho sa lithuto tsa hae tsa Sekeresete le Bibele tse mo nkileng lilemo tse 'ne, Dr. Baaqil, Moseleme ea hloahloa, o ithutile hore Bakeresete ba fapane tumelong (j.k bonngoe bo teroneng, bomolimo ba Jesu, j.j), le hore thuto tsa kereke li hanyetsana le Bibele libakeng tse ngata, le hore le Bibele e ea itoants'a! Puisano tsa hae le baruti ba Bakeresete le phutheho tsa bona ka nako ena ea boithuto ba hae e hlile e fane ka lintlha tsa bohlokhoa tse susumelitseng ho ngoloa hoa bukana ena *Puisano lipakeng tsa Moseleme le Mokeresete*.

'Mali o tla makala ho ithuta hore kahare ho Bibele ha ho moo Jesu (KEL) a itlhalositseng ele Molimo; hore ha a shoa sefapanong; hore mehlolo e entsoeng ke eena e ile ea etsoa ke baporofeta ba bang etsoe le ke batho ba neng ba sa lumele; etsoe le Jesu ka boeena o ile a porofeta ho tla hoa Moporofeta Muhammad (KEB). Tsena kaofela 'moho le tse ling li hlalositsoe ka botebo ho tsoa ho litemana tse batalletseng tse hlakileng tsa Bibele.

Potso e hlakileng e lokelang ho botsoa kamor'a ho bona litoants'ano tsena ke hore: "**Na Bibele ke lentsoe la Molimo?"!**

Boiteko bona ba Dr. Baaqil morero ha se ho soma batho ba Bakeresete, hape hase ho ts'eha Jesu (KEL) le lithuto tsa hae joalokaha Allah A

hanetse liketso tse joalo. Maikemisetso empa ele ho hlakisa litaba tse senang 'nete, liketselletso le mashano a totobetseng khahlanong le Allah le Baporofeta ba Hae (KEB). Liketselletso le mashano ka bobeli e se ntse ele lits'omo ka tlholeho.

Bukana ena *Puisano lipakeng tsa Moseleme le Mokeresete* e boela e hlakisa boemo ba Islamo, le hore na Kor'ane e senotsoe joang ho Moporofeta Muhammad (KEL) kamor'a nako ea lilemo tse fetang makholo a ts'eletseng kamor'a Jesu (KEL), le ho lokisa liphoso tse kentsoeng (ka maikemisetso kapa ka phoso) molaetseng oo Jesu (KEL) a neng a tlide le ona. Bukana ena e lokela hore e nkoe e le thepa ea bohlokoa ho Mamoseleme le Bakeresete, haholo haele mona e bonts'itse thahasello ea puo lipakeng tsa tumelo tsena tse peli. Ha Molimo A ratile, e tla ba thepa ea bohlokoa ea Mamoseleme ea ho memela Bakeresete ho Islamo. Ka lehlakoreng le leng Bakeresete ba lokela ho tseba haholoanyane ka seo haele hantle Bibele e se bolelang le seo Jesu (KEL) a hlileng a se rutileng ka lebaka la ho ithuta bukana ena. Ruri, joaloka Moseleme ekare batho bao eseng Mamoseleme ba ka amohela 'nete 'me ba beha bopaki bonngoeng ba Allah le hore Muhammad (KEL) ke mohlanka le morumuoa oa Hae.

E se eka Allah A ka putsa Dr. Baaqil ka mosebetsi oa hae oa ho leleka lefifi. Eka khotso ea Allah ekaba ho rona bohle.

Muhammad A. Nubee

Selelekela ka ea fetoletseng Sesothong

Ka Lebitso la Allah, Ar-Rahmân (Ea Lereko), Ar-Raheem (Ea Mohau).

Ke leboha Allah ka monyetla oo A mphileng ona oa ho fetolela bukana ena puong ea Sesotho molemong oa Basotho. Ruri ke motlotlo ke hona kaha haesale ke lakatsa ho etsa mosebetsi ona o moholo ha kana.

Tsela eo ke e sebelisitseng ke ea ho qoba ho ngola Sesotho se thata, seo batho ba seng ba sa se sebelisi etsoe bukana ena joalokaha lebitso la eona le itlhalositse ke puisano 'me puo e lokelang ho buuoa mona ke puo eo re e buang ea letsatsi le letsatsi ke ka hona ke sebelisitseng Mareho melata a mangata le puo ea seterateng kapa ea naheng.

Tabeng ea Bibele ke sebelisitse Bibele ea Sesotho ea khale 'me moo ke boneng ho hlokahala ke sebelisitse phetholelo ea lipaki tsa Jehova. Feela seo ke ithutileng sona ke hore Bibele ea Sesotho le tsa sekhoa li fapani haholo, melaetsa ho tsona e ea fapani. Ke ile ka leka ho sebelisa Phetholelo e ncha ea Bibele ka fumana hore eona ruri, litaba tsa eona li fapani le tsa ea khale 'me karolo e kholo ea Basotho e tseba litaba tsa ea khale ebile ha ba lumele ho ena e ncha. Bothata boo ke bileng le bona ha ke ntse ke leka ho fetolela buka ena Sesothong ke hore mochini oo ke ngolang ka ona ke ea o kalima 'me ha mong'a ona a o sebelisa ke ea emisa ho ngola le hore Bibele eaka e tsofetse ebile e lahlile maqephe a mang joale ke sokola ho fumana motho ea nkalinang e felletseng. Bo bong ke ba batho ba hlahlobang moo ke seng ke ngotse kaha boholo ba batho ba hloka moputso joale ha ke na bokhoni ba ho ba lefa.

E ka Allah A ka nka mosebetsi ona ele oa bohlokoa le oa 'nete 'me A imputsa le ba lelapa la ka ba tlang ho latela tumelo ea Islamo ka Jannatul Firdous. Ameen

Abu Muammar Tsie Abdullah Sesinyi

Puisano

Kopano ea pele lipakeng tsa Mokeresete le Moseleme

C. Hobaneng ho bile le lipuisano tse ngata tse ts'oeroeng lipakeng tsa Bakeresete le Mamoseleme malebana le bolumeli ba bona, nako e ea lilemo tse leshome?

M. Ke nahana hore ke hobane re na le lintho tse ngata tse ts'oanang. Re lumellana hore ho na le 'Mopi Ea rommeng Baporofeta ba bangata le ho Jesu (KEL) ele Messiea ea latotsoeng ke Majuta. Kor'ane ea rona e hlalosa tjena ho Surah 3:45:

"[Hopola] ha mangeloi a re: O Maria! Ruri Allah O u fa litaba tse monate tsa Lentsoe le tsoang ho Eena, lebitso la hae e tla ba Messiea Jesu, mor'a Maria, ea tlang ho hlompheha lefats'eng lena le kamor'a lefats'e lena (leholimo), le ho ba haufi le Allah...."

Lipuisano haesale li ntse li ts'oaroa hohle Europo, Canada, Amerika le Australia. Ekare le Vatican e nkile karolo: lipuisano li bile lipakeng tsa barutehi ba thuto-Molimo ba Vatican le Barutehi ba lithuto tsa Islamo ba naha ea Egepeta ka selemo sa 1970 motse-moholo Roma eaba lilemong tsa 1974 le 1978 li ba motse-moholo Cairo. Tse ling ebile tse lipakeng tsa barutehi ba thuto-Molimo ba Vatican le barutehi ba lithuto tsa Islamo ba naha ea Saudi Arabia eneng e ts'oaretsoe Roma ka 1974. Mamoseleme a boetse a ile a mengoa ke likereke tse ngata ho ka hlakisa Islamo ka pel'a balumeli ba tsona.

C. Haeba Sekeresete se na le lilemo tse haufi le likete tse peli le Islamo tse fetang sekete le makholo a mane, hobaneng lipuisano li sa ka tsa ts'oaroa khale-khale koa ka mengoaha-kholo e fetileng?

M. Ka nako ea lilemo tse makholo a mararo kapa a mane tse fetileng, linaha tsa Asia le tsa Afrika tse neng li busoa ke Mamoseleme li ile tsa haptjoa tsa oela bokoloneng ba Manyesemane, Fora, Holland,

Belgium, Spain le Portugal. Baruti ba bangata ba bakeresete le boralikolone ba tumelo ea sekeresete ba lekile ho fetola Mamoseleme a mangata kamoo ba neng ba ka ba khona: ba ba fa kalafo ea bongaka, liphahlo, lijo le mesebetsi (haholo ho mafutsana). Leha ho le joalo ba hholehile ho fihlela sepheeo sa bona.

Kamor'a ntoa ea bobeli ea lefats'e, Mamoseleme a mangata ho tloha Asia le Afrika ba ile ba fallela linaheng tsa Bophirima ele basebetsi le batho ba tsebo tse khethehileng. Sena se ile sa ba beha haufi le Bakeresete. Hape, le barutoana ba ile ba ikakhela ka setotsoana ho ruta ka tumelo ea Islamo.

C. Na u bona a mang mabaka a etsang hore lipuisano tse tse ngata ebe li ntse li ts'oaroa le matsatsing a ka baruti?

M. Ke nahana hore sekheo se ntse se koaleha (fokotseha) joalokaha mahlakore ka bobeli a ntse a eba le mamellano, leha mahlakore ka bobeli a ntse a hlolisana ka hore na ke ba fe ba fumanang bolateli ba batho ba furallang tumelo ea bona. Ke ntse ke hopola tichere eaka ea Mokeresete, ea neng a tloaetse hore: "Muhammad mofapanyi, ralitoro, motho oa lepera." U ntse u fumana lingoli tse fokolang tse ntseng li hhalosa Islamo ka tsela e joalo.

Rona Mamoseleme re ikutloa re le haufi le Bakeresete ho feta Majute le likuffar (batho ba sa lumeleng), joalokaha ho senotsoe Kor'aneng ho Surah 5:82:

"Ruri, le tla fumana har'a batho ba nang le lehloeo le matla le leholo ho balumeli (Mamoseleme) ele Majute le batho ba khumamelang melimo. 'Me le tla fumana ba haufi le bona ka lerato ele bao ba reng:'Re Bakeresete'. Ke ka lebaka la hore bana le baruti le balumeli ba sebele le hore ha bana boikhohomoso."

Lihlopha tse ling tsa Bakeresete ho bonahala li ntse li eba le kutloisiso ka ho amohela khetlo la pele nalaneng hore Muhammad (KEL) o tsoa lelokong la Ishmaele (KEL) ho mora oa hae oa bobeli eleng Kedare. Buka ea mantsoe e bitsoang The Davis Dictionary of the Bible (1980),

eneng e lefelloa ke boto ea kereke ea Presbyteri ea Amerika ka lefapha la lithuto tsa Sekeresete e ngotse tjena tlas'a lentsoe "**Kedare**": "... Sechaba se tsoang ho Ishmaele (Genese 25:13) ... Batho ba Kedare ene ele Pliny's Cedrai, 'me ke hona sechabeng seo Muhammad a hlahang teng." Buka e bitsoang The International Standard Bible Encyclopaedia e qotsitse litaba tse latelang ho tsoa ho A. S. Fulton: "... *ho meloko ea Baishemaele, Kedare e lokela ene ele emong oa ba bohloko a haholo, ke ka hona kamor'a nako lebitso leo le ileng la sebelisoa ho lichaba tsohole tse hlaha tsa lehoatateng.* Ke ho Kedare moo litsibi tsa Mamoseleme tsa lithuto tsa mehlobo li khonang ho bonts'a mothapo oo Muhammad a tsoang ho ona ho tsoa ho Ishmaele."

Hape, buka ea mantsoe a Bibele ea Semethe (Smith's Bible Dictionary) e hatisitse se latelang: "Kedare (e mots'o). Mor'a bobeli oa Ishmaele (Genese 25:13) ... Muhammad o latela leloko la hae ho Abrahama ka leloko le hlonephehang la Koreishe, le tlolahang ho Kedare. Maarabo sebakeng sa Hijaz a bitsoa Banu Harb (Bana ba ntoa), 'me bona ke Baishemaele ho tloha sethathong."

Palgrave o re: "Puo ea bona e hloekile hajoale joalokaha Kor'an e ne e ngoloa ka lilemo tse 610 (kamor'a tsoalo ea Jesu), ebile e ntse ele boemong ba eona ba mathomo e sa fetoha ka nako ea lilemo tse 1400; eleng bopaki ba botsitso ba litsi tsa Bochabela."

Letsete le leholo leo bajaki ba Mamoseleme ba le siileng linaheng tsa Bophirima ha se mesebetsi ea matsoho a bona empa ke Islamo, e hlileng e nkang maemo teng. Litsi tsa thapelo (Masaajid) le litsi tsa thuto ea Islamo li ahiloe, le batho ba bangata ba khutlela tumelong ea Islamo. Ke rata lentsoe "ho khutlela" eseng "ho fetohela" kaha motho emong le emong o tsoaloa a ikobile ho Allah (Islam), eleng hore ho ba Moseleme ke tlholeho ea motho emong le emong. Batsoali kapa sechaba seo motho a phelang le sona ke sona (bona) se (ba) mo fetolang hore ebe Mojude, Mokeresete, motho oa tumelo tse ling kapa ea sa lumeleng ho boteng ba Molimo.

Hona ke sesupo sa hore Islamo ha e ea pharalla ka lebaka la koakoa empa ka ho hhalosetsa batho ka boleng ba eona, hoa Mamoseleme ka

bonngoe kapa ka lihlopha. Ha re na litsi tse ikhethang tsa ho thaotha batho joalokaha Bakeresete ba na le tsona.

Sechaba sa lefats'e se nyolohile ka lipalo tse 136 lekhlong (136%) ho tloha ka 1934 ho ea 1984, 'me bokeresete bo nyolohile ka 47 lekhlong ha Islamo e nyolohile ka 235 lekhlong. Litaba tsena tsa lipalo tsena li ka fumanoa ho buka e bitsoang "*The Plain Truth*", ea *Hlakola 1984*, ele khatiso ea eona ea bomashome a mahlano, e qotsa ho World Almanac le Book of Facts ea 1935 le ho The Reader's Digest Almanac and Yearbook ea 1983.

C. Haele mo, litumelo tse tse tharo eleng Sejude, Sekeresete le Islamo li bolela hore li tsoa ho Molimo A le mong, Ea ts'oanang, hobaneng li fapan?

M. Baporofeta bohle ho tloha ho Atama ho fihla ho Muhammad (KEB) ba ne ba ronngoe ka molaetsa o ts'oanang: "Boinehelo bo felletseng ba motho ho Allâh". Ka Searabo, boinehelo bona bo bitsoa "Islam," eo moelego oa eona eleng khotso. Ka ho fapanana le mabitso Sejude le Sekeresete, lebitso Islamo le nehelanoe ke Allah Ka Sebele, joalokaha ho hlalositsoe ho khaolo (Surah) ea 5:3:

"Ka lena letsatsi ke phethetse tumelo ea lona 'me ke phethetse thuso eaka ho lona, ke khethile Islamo ele tsela ea lona ea bophelo".

Mantsoe ana Sejude kapa Sekeresete ha a fumanehe kahar'a Bibele kapa buka ea mantsoe a Bibele (Bible dictionary). Ha ho moporofeta le ea mong oa Moiseraele a ileng a sebelisa lentsoe Sejude kapa "Judaism". Jesu ha a so bonts'e a thehile tumelo ea Sekeresete ebile ha a ka a ipitsa Mokeresete. Lentsoe "Mokeresete" le hlaile makhetlo a mararo feela ka Testamenteng e ncha qalong ka batho ba khumamelang lits'oants'o, khetlong la bobeli ka Majude motseng oa Antioke kamor'a lilemo tse 43 kamor'a tsoalo ea Jesu (KEL). Bala Liketso tsa Baaposestola 11:26: **"... Ke Antioke barutuoa ba qalileng ho bitsoa bakreste."** Ha morao, ke Morena Agrippa oa bobeli ho

Paulosi ho Liketso tsa Baaposetola 26:28: "**Agripa a re ho Paulusi: U batla ho ntlhola hore ke be mokreste.**"

Ka hona, lebitso Mokeresete le fanoe ke lira eseng metsoalle. Qetellong ke Peterose lengolong la hae ha a klothatsa balumeli Peterose oa pele 4: 16: "**Empa ekare ha a utloisoa bohloko kahoba e le mokreste, a se ke a ba le lihlong ke hona....**"

Moseleme oa pele lefats'eng ha se Muhammad empa ke Abrahama (KEB), ea ileng a inehela ka botlalo ho Allah. Islamo joaloka tsela e phethahetseng ea bophelo e ile ea senoleloa baporofeta ba bang pele ho Abrahama (KEL), joaloka Atama le Nooe (KEB). Ka hona Islamo ea latela ele tsela ea bophelo ho batho bohle.

C. Ho tla joang hore Abrahama e kaba Moseleme? Ho ea tsebahala hore ene ele Mojude!

M. Mojude? Ke mang ea u boleletseng ntho eo?

C. Re rutiloe joalo, 'me e ka pakoa ke Bibele.

M. Ak'u mponts'e ka Bibeleng moo ho thoeng ene e le Mojude? Haeba u ke ke oa e fumana kapele, e re ke u thuse. Bala Genese 11:31.

C. "Tera a nka mor'a hae Abrame, le setloholo sa hae Lota, mora oa Harane, le ngoetsi ea hae Sarai, mohats'a Abrame mor'a hae; 'me ba tsoa Ure oa Kaldea ho ea lefats'eng la Kanana. Ba fihla Kharane, ba aha teng."

M. Ka hona Abrahama ea hlahetseng Ure ea Kaldea ene e ke ke ea eba Mojude. Kaha Ure ea Kaldea ene ele Mesopotamia, eleng karolo ea naha ea Iraq hajoale. Hona ho bolela hore ene ele Learabo ho feta ho ba Mojude. Ntlha ea bobeli ke hore lentsoe "Mojude" le bile teng kamor'a tsoalo ea Juda, eleng setloholoana sa Abrahama (KEL). Bala ho ea pele, ho Genese 12:4 le 5.

C. " ... Lilemo tsa Abrame, ha a tloha Kharane, li ne li le mashome a supileng a metso e mehlano ba ba ba fihla lefats'eng la Kanana".

M. Joale Abrahama o jaketse Kanana ha a le lilemo li mashome a supileng a metso e mehlano 'me Bibebe e ea hlakisa hore ene ele molichaba, ho Genese 17:8: "**"Me lefats'e la bojaki ba hao, lefats'e lohle la Kanana, ke le nea uena le litloholo tsa hao tse ka mora' hao, le le rue ka ho sa feleng, 'me ke tla ba molimo oa bona."**" Ha joale bala Genese 14:13.

C. "Eaba ho fihla mobalehi emong, a bolella Abrame, mo-Heberu... "

M. U bitsa Abrahama Mojude empa Bibebe eona e 'mitsa Moheberu eleng motho ea tsoang mose ho Euphrates? Ebile e bolela hore o tsoa ho Ebere eleng oa leloko la Shem. Ha joale bala Genese 32:28 ho etsahetseng ka lebitso la Jakobo kamor'a ho betana le Molimo (joalokaha Bibebe e ruta – Molimo A ba ts'oarele).

C. "22 A tsoha bosius boo, a nka basali ba hae ba babeli le makhubanyane a hae a mabeli, le bana ba hae ba leshome le motso o mong, a ts'ela leliboho la Jabboke.²³ A ba nka, a ba ts'elisa noka, a ts'elisa le tsee a nang le tsona.²⁴ Eaba Jakobo o sala 'nots'i, 'me motho a betana le eena ho isa mafube ha a hlaha.²⁵ Eitse ha a bona hoba o sitoa ho mo hlola, a ama motso oa noka ea hae, eaba motso oa noka ea Jakobo oa nonyetseha, a sa ntse a betana le eena.²⁶ Eaba o re: Ntese ke ee, hobane mafube a hlahile. A mpa a re: Ha nka ke ka u lesa ua ea, u e-so ho ntlhohonolofatse."²⁷ A re ho eena: Lebitso la hao u mang? A re: Ke Jakobo.²⁸ A re ho eena: Lebitso la hao ha ho sa tla thoe ke Jakobo, empa e tla ba Israele (ea betaneng le Molimo) hobane u loanne le Molimo le batho, 'me u hlotse."²⁹ Jakobo a 'motsa, a re: Ak'u mpolelle hle lebitso la hao. Eaba o re: Ke ka baka la'ng ha u mpotsa lebitso la ka? A mo hlohonofatsa moo.³⁰ Jakobo a rea ngalo eo lebitso la Peniele

(sefahleho sa Molimo) ka ho re: Ke talimane lifahleho le Molimo,'me bophelo ba ka bo bolokehile."

M. 'Me ka hona Abrahama (KEL) ene ele Moheberu. Leloko la Jakobo (KEL) ene ele Baiseraele ba thehiloeng ka merabe e leshome le metso e 'meli. Juda o ne a reneketsoa ka lebitso "Jew" 'me ka hona litloholo tsa Juda ke tsona tse neng li bitsoa Majude sethathong. Ho tseba hore hantle Moshe (KEL) ene e hlile e le mang, bala Exoda 6:16-20.

C. "Mabitso a bara ba Levi ka masika a bona ke ana: Gershone, Kehathe, le Merari.... Bara ba Kehathe: Amrame, le Jitsehare, Hebrone, le Usiele.... Amrame o na a nyetse Jokebede, rakhali'ae; 'me a mo tsoalla Aarone le Moshe."

M. 'Me ka hona Moshe (KEL) ene ese Mojude, hobane ene ese oa leloko la Juda, empa oa leloko la Levi. Moshe (KEL) one a fuoe molao (Torah ke molao) ho o fetisetsa ho bana ba Iseraele.

C. U ka hhalosa seo joang?

M. Kaha re sebelisa Kor'ane e halalelang ele sekala. U ka hhalosa Bibele, oa ba oa lokisa khethollo ea Majude le Bakeresete ka litemana tsa Kor'ane. Kaha ke eona buka ea ho qetela e senotsoeng 'me ha e so fetoloe kapa hona ho kena-kenanoa le eona. Lintho tse kahare ho eona li sirellelitsoe ke Allah ka sebele, joalokaha A itse ho Surah 2:2: "**Ena ke buka eo ho senang khoao ho eona...**" 'me le ho Surah 15:9: "**Ha ho khoao Re theoletse Kor'ane tlaase 'me ruri Re tla e sireletsa (khahlanong le tlheka-tlheko).**" Temana ena e fa batho hore ba itekele ho e fetola. Ho hlakile hore lilemo tse fetang sekete le makholo a mane li fetile ha ho le haele lentsoe leha ele le le leng le fetotsoeng la Kor'ane leha batho ba sa lumeleng ba lekile ka matla ho e fetola, empa ba hlolleha hampe feela litekong tseo tsa bona. Joalokaha ho hhalositssoe temaneng ena: "**Re tla e sireletsa**" ke Allâh, O e sirellelitse.

Ka ho fapano, libuka tsohle tse halalelang (Torah, Lipesalema, Kosepele joalo-joalo) ho kena-kenanoe le tsona, ho ekelitsoe, ho hlakotsoe, hoa fokotsoa 'me li tlohile libopehong tsa tsona tsa mathomo.

C. Ke eng e fumanehang kahar'a Kor'ane e buang ka Abrahama le Moshe eo u ka e fumanang ka Bibeleng?

M. Ho Surah 3:65:

"Oho! Batho ba Buka [Majude le Bakeresete]! Hobaneng le hanyetsana ka Abrahama, empa Torah le Evangeli li ne li sa senoloa ho fihlela kamor'a hae? Na le na le likelello?"

Le ho Surah 3:67:

"Abrahama ha e so be Mojude kapa Mokeresete empa ene ele Moseleme oa 'nete (kaha one a sa rapele mang kapa mang ntle le Allah) 'me one a sa kopanye Allah borapeling".

Ho Surah 2:140:

"Kapa lona (Majude le Bakeresete) le re Abrahama, Ishmaele, Isaaka, Jakobo le meloko e leshome le metso e 'meli ene ele Majude kapa Bakeresete? Ere (O Muhammad), le na le tsebo e ngata kapa Allah O na le tsebo? Ke mang ea hlokang toka ho feta ea patang 'nete ea e fuoeng ke Allah? Allah O hlokometse tseo le li etsang ".

Ehlile, ene ese Majude kapa Bakeresete, joalokaha lebitso "Majude" le tsoa ho Juda le lebitso "Bakeresete" le tlie lilemo kamor'a hore Jesu a tsamae.

C. Ke ntho e makatsang ho utloa lebitso Allah. Hobaneng u sa re "Molimo" ha u bua Sesotho?

M. Ho joalo, ruri lebitso "Allah" le shebahala le sa tloaeleha ho batho bao eseng Mamosleme, empa lebitso lena haesale le sebelisoa ke Barumuoa ba Hae ho tloha ho Atama ho fihlela ho Muhammad (KEB). Le haufi le lentsoe la Seheberu la 'Mopi eleng "Eloh", empa Majude a

sebelisa bongata ba teng ka phoso eleng "Elohim", eleng le bolelang melimo e mengata. Lentsoe "Allah" le na le molumo o ts'oanang le la Aramaike le neng le sebelisoa ke Jesu eleng, "Alaha" (sheba Encyclopaedia Britannica 1980 tlas'a sehloho "Allah" le "Elohim"). Joale, leha lebitso "Allah" le sa tloaeleha ho batho bao eseng Mamoseleme, le ne le tloaelehile ho baporofeta bohle ho tloha ho Atama ho ea ho Muhammad (KEB), kaha ba ne ba ruta ka tsela e ts'oanang ea Islamo (boinehelo bo tiileng ho Molimo A le mong) 'me lebitso "Allah" le bolela lebitso le khetheleng la Molimo. Ha le na bongata, botona kapa bots'ehali, ka hona ha ho "BoAllah" ("Allahs"), kapa "Allah" E Mo ton a kapa E Mo ts'ehali joaloka Molimo, Balimo, Melimo, Molingoana.

Ts'ebeliso ea lentsoe Molimo le ea ferekanya joalokaha Bakeresete ba buang Sesotho (kapa Senyesemane) ba nka Jesu ele Molimo. Ka ho ts'oana le lentsoe "Mopi" le ea ferekanya kaha Bakeresete ba nka Jesu a bopile lefats'e. Ha se lebitso "Allah" feela le lecha, empa le tsela eo Mamoseleme a rapelang Allah ka eona, ho etsa boitlhokiso pele, ho khumama, ho oa ka phatla le boitimo ke ntho tse makatsang batho bao eseng Mamoseleme empa li ne li sa makatse ho Baporofeta bohle. Ha boitlhokiso (ho hlatsoa sefahleho, liatlana, maoto le ho kolobisa moriri) pele ho thapelo e sa etsoeng ke Bakeresete ba hajoale, empa e etsoa ke Mamoseleme le Baporofeta ba khale, joalokaha temana tse latelang tsa Bibele li hlalosa: Exoda 40:31-32: **"Moshe le Aarone, le bara ba hae ba itlhatsoa matsoho le maoto; enere ha ba kena tenteng ea pokano, leha ba atamela pel'a aletare, ba ne ba itlhatsoa, joalo ka ha Jehova a laetse Moshe."**

Leha Pauluse a entse liphethoho tse ngata lithutong tsa Jesu (KEL), o ile a ts'epahalla boitlhokiso, joalokaha temana e latelang e bolela Liketso tsa Baapostola 21:26: **"Eaba Pauluse o ea le banna bao, a itlhokisa le bona ka la hosasane, a kena tempeleng, a bolela matsatsi a ho itlhokisa ha bona moo a tla khutla teng, hobe ho hlahisoe sehlabelo sa teboho sa e mong le e mong oa bona. "**

Basali ba Mamoseleme ba etsa lithapelo tsa bona ba koaetse lihlooho tsa bona joalokaha temana tsena li bolela, sheba Bakorinthe ba pele

11:5-6,13: "**"Me mosali e mong le e mong ha a rapela, leha a porofeta, a sa roale hloohong, o tlottolla hlooho ea hae, hobane ke ntho e le 'ngoe le ha a beotsoe. Hobane ekare ha mosali a sa roale hloohong, a hle a kutoe, 'me joale, ha e le ntho e lihlong ha mosali a ka kutoa, kapa a beoloa, a roale hloohong ke hona.... Le ke le ahlole e le lona hore na hoa lokela hore mosali a rapele a sa roala hloohong?"**

Mamoseleme a rapela ka ho inama, ho khumama le ka ntle ho lieta, joalokaha baporofeta ba pele (KEB) ba ne ba etsa: Lipesalema 95:6: "**"Tloong, re khumameng, re inameng, re oe ka mangole pel'a Jehova, 'Mopi oa rona!"**"; Joshua 5: 14: "**"Eo a re: Che, empa ke tlide joale, ke le molaoli oa makhotla a Jehova. Eaba Joshua o oela fats'e ka sefahleho, a inama, a re ho eena: Moren'a ka o re'ng ho mohlanka oa hae?"**"; Marena a pele 18:42: "**"Akabe a nyoloha ho ja le ho noa, Elia eena a hloella holim'a Karmele; a inama fats'e, a bea sefahleho sa hae pakeng tsa mangole a hae"**"; Numere 20:6: "... ba oa ka lifahleho tsa bona (**Moshe le Aarone**); '**me khanya ea Jehova eaba hlahela.**'"; Genese 17:3: "**"Eaba Abrame o oa ka sefahleho, 'me Molimo oa 'na oa bua le eena, oa re..."**", le Exoda 3:5 le Liketso tsa Baapostola 7:33: "**"Oa re: U se ke ua atamela mona; rola meqathatso ea hao maotong a hao, hobane nqalo eo u emeng ho eona ke mobu o halalelang."**"

Mokeresete o tla makala ho ithuta hore leeto la borapeli (Hajj), leo Mamoseleme a le etsang le kenyelletsang ho potoloha Ka'bah motseng oa Makkah, le ile la etsoa ke Baporofeta ba bangata, eka sita le ke Baporofeta ba Maiseraele.

C. Ha ke so bale letho ka leeto la borapeli kapa Ka'bah kahare ho Bibebe.

M. Sena se boletsoe ka mokhoa o hlakileng libakeng tse ngata, empa ho tloaetsoe ho iphapanyetsa sona ke batho ba balang Bibebe. Mohlala:

1. Jakobo (KEL), ha a le tseleng ho ea Padan Aram, o ile a bona pono 'me hoseng ho latelang a etsa mokolokotoana oa lejoe o ahiloeng eaba

o o reha lebitso la Bethele, eleng hore Ntlo ea Morena (Genese 28:18-19).

2. Lilemo tse latelang kamor'a moo, Moporofeta ea ts'oanang Jakobo (KEL), o ile a laeloa ke Allah ho ea Bethele (Genese 35:4, 14-15). Jakobo a tlosa melimo eohle ea maiketsetso pele a ea teng. Kamor'a moo, Moporofeta Muhammad (KEL) le eena o ile a tlosa melimo ea maiketsetso e neng e pota-potile Ka'abah, motseng oa Makkah.

3. Mokolokotoane o mong o ile oa ahoa ke Jakobo (KEL) le ntate oa molekane oa hae, Labane, (Genese 31:45-49): "⁴⁵Eaba Jakobo o nka lejoe, a le emisa hore e be sefika. ⁴⁶Jakobo a re ho banab'abo: Bokellang majoe. Ba nka majoe, ba etsa mokolokotoane, 'me ba jela teng holim'a mokolokotoane. ⁴⁷Labane a o rea Jegare-Sadadutha (mokolokotoane oa bopaki). ⁴⁸Eaba Labane o re: Mokolokotoane ona e be paki mahareng a ka le uena kajeno. Ke ka baka leo lebitso la oona ho thoeng ke Galed, ⁴⁹leha ele Mitspe (nqalo ea ho lebela), kahobane a re: Jehova a lebele pakeng tsa ka le uena ha re se re sa bonane."

4. Jafeta le Ammone ba ne ba loants'ana. Jafeta a hlapanya ho Morena ha a le Mitspe oa Galed hore o tla etsa sehlabelo ka morali oa hae a mong feela ha a ka hlola. O ile a fela a hlola, 'me a chesa morali oa hae moo a ntse a phela e le sehlabelo ho Morena (Baahloli 11:29-39).

5. Banna ba nkileng likoakoa ba makholo a mane a likete ho tsoa ho meloko e leshome le motso o mong ea sechaba sa Israele e ile ea hlapanya ka pel'a Morena kahar'a Mitspe ho felisa moloko oa Benjamene (Baahloli 20 le 21).

6. Bana ba Israele ka tlas'a Samuele (KEL), ba ile ba hlapanya kahare ho Mitspe ho senya melingoana ea bona ha eba ba ka hlola Bafilisita (Samuele oa pele 7).

7. Sechaba sohle sa Israele se ile sa bokana kahare ho Mitspe nakong eo Samuele a khetheloang ho ba morena oa Israele (Samuele oa pele 10).

Ho hlakile hore ha ho Mitspe e setseng lefats'eng, ntle le ea khale ka ho fetisia e Motseng o Halalelang oa Makkah e ahiloeng ke Abrahama

(KEL) le mora oa hae Ishmaele (KEL), eo Moporofeta Muhammad (KEL) a tsoang ho eena kamor'a nakoana. Mamoseleme a latela Baporofeta bohle. Nka u bolella ntho tse ling ka Mamoseleme, Islamo le Muhammad (KEL) kahare ho Bibele, empa hobaneng u lokela ho tseba sena, ha u sa ikemisetsa ho tsoma 'nete?

C. Ke na le bonneta ka bolumeli baka joaloka Mokeresete, empa ke rata ho ka tseba haholoanyane ka litumelo tsena ka bobeli. Ka linako tse ling ke ikutloa ke soabile joaloka Mokeresete kamor'a ho bala libuka tse ngotsoeng ke Mamoseleme.

M. Na e u amme bophelong ba hau ba bolumeli?

C. E ea. Ha ke sa ea kerekeng kamehla joaloka pele. Ha esale ke bala libuka tse ngotsoeng ke Mamoseleme ka lekunutu. Ke kopile Mamoseleme ho hlalosa lintho tse ngata tse neng li sa ntlhakele, empa ke ntse ke so khotsofale. Ke ntse ke tsoma bolumeli boo nka its'etlehlang ka bona, bo ka mphang bolokolohi moeeng, boo le ho ea ka mahlale (Science) bo ka amohelehlang, 'me boo nkekeng ka lumela feela ntle le ho botsisia.

M. Ke ananela maikutlo a hau. Joalokaha, re sa lumelloa ho qobella batho ho amohela Islamo, ke rata ho ba le bonneta ba hore na u rata ho ithuta 'nete pele nka tsoela-pele.

C. U bolela hore nka lumela seo ke se ratang 'me ha ho motho ea ka nqobellang ho lumela ho se seng ntle le seo?

M. E ea, kaha Kor'ane e re ha ho motho ea lokelang ho qobeloa tumelong.

C. Joale hobaneng ha Mamoseleme a hohella batho ba bang ho kena kahare ho Islamo?

M. Joalokaha Bakeresete ba kopa Majude ho amohela Jesu (KEL) ele Messiea, le Mamoseleme a kopa Bakeresete 'moho le Majude ho amohela Muhammad (KEL) ele mokoallo oa Baporofeta. Moporofeta oa rona Muhammad (KEL) o ne a re: **"Fetisang molaetsa oaka leha ekaba temana e le 'ngoe (temana ea Kor'ane)."**

Joalokaha, ho hlalositsoe ho Esaia khaolong ea 21:13: **"Boporofeta holim'a Arabia; Le hlola bosiu masaba-sabeng a Arabia, Iona lihlopha tsa baeti ba Dedane"** ho bolelang boikarabelo ba Mamoseleme a Maarabo, eleng ho pharalatsa Islamo. Esaia o hlalositse sena kamor'a ho bona toro ea kariki ea litonki le ea likamele (21:7): **"Se bone lipere le bakalli ba tsona ba tsamaea ka bobeli, se bone le liesele le likamele; sa 'na sa thea tsebe, sa mamela ka ho ela hloko haholo."**

Kariki ea litonki ho bonahetse ele Jesu (KEL), ea keneng Jerusalema (Johanne 12:14; Mattheu 21:5). Joale ebe ke mang eo eneng ele kariki ea likamela? Ene eke ke ea eba mang kantle le Muhammad (KEL), ea ttileng lilemo tse makholo a ts'eletseng kamor'a hore Jesu (KEL) a tsamaee. Haeba sena se sa amohelehe, ho bolela hore boporofeta bona ha bo so phethahale.

C. Tlhaloso ea hau e nkhannela hore ke eo hlahloba Bibele kamokhoa o hlokolosi. Ke rata ho ba le lipuisano tse 'maloa le uena hape.

M. E ea, haeba u na le katleho lefats'eng lena ha ho bolele hore u tla ba le katleho lefats'eng le tlang. Lefats'e le tlang le betere haholo ebile le na le nako e telele ho feta lena. Batho hajoale ba qala ho rata lintho tsa lefats'e (maruo) le hore ha ba phele ho khahlisa Molimo. Ha re etse hore re teane hape ka makhetlo re bue ka liphapano ka tsela e nepahetseng ntle le ho nka lehlakore. Islamo e ipapisitse le ho nka maikutlo a hlakileng 'me ha u ea lokela ho amohela feela. Etsoe le Bibele ea hau e re: **"Lekang tsohle; le tiise tse molemo"** (Bathesaloneke ba pele 5:21).

C. U qeta ho hlalosa kariki ea Likamele ho Esaea u bile u etsa qeto ea hore ke Muhammad. Na ebe o porofetue ka Bibeleng?

M. Kannete.

C. Kahare ho Testamente ea khale kapa e ncha?

M. Ho tsona ka bobeli. Empa u ke ke oa mo eleloa ha feela u sa lumele ho bonngoe ba Molimo le ha feela u ntse u lumela ho boraro bo teroneng, hore Jesu (KEL) ke molimo, hore Jesu (KEL) o tsoetsoe ke Molimo le ho lumela ho sebe sa tlhaho le tefello ea libe. Tsena kaofela ke bolumeli bo entsoeng ke batho. Jesu (KEL) o hlalositse seo Esaia (KEL) a ileng a se porofeta hore batho ba tla rapela Molimo ka bosaoana le ho lumela ho bolumeli bo entsoeng ke batho: "**Ba nkhumamella lefeela, ha ba ruta lithuto tseo e leng melao ea batho**" (Mattheu 15:9)

Bibele e halalelang

M. Na u na le bonneta ba hore Bibele e ea halalela?

C. E ea, ke na le bonneta bo feletseng, ka hobane ke Lentsoe la Molimo.

M. Bala seo Luka a se ngotseng ka mosebetsi oa hae ho Luka 1:1-3.

C. **"Ere ka ha ba bangata ba se ba lekile ho pheta ka hlomahanyo litaba tse phethahetseng har'a rona, kamoo re li neiloeng kateng, ke ba iponetseng tsona ka sebele e sa le ho qaleng ha tsona, bao e bileng e leng bahlanka ba lentsoe, le 'na, e itse hobane ke botsisise litaba tsohle ho tloha ho hlaheng ha tsona, ke re, hoa nts'oanela hore ke u ngolle tsona ka lenaneo la tsona, Theofile ea khabane...."**

M. Haeba Luka ka boeena o ngotse seo a se bolelletsoeng, le litaba tseo a faneng ka tsona ene ele tse tsoang ho ba neng ba li tseba eseng mantsoe a tsoang ho Molimo, u ntse u lumela hore Bibele ke lentsoe la Molimo?

C. Mohlomong karolo ena feela ha se lentsoe la Molimo.

M. Nalane e se e bonts'itse hore Bibele ese e ile ea fetoloa. **"The Revised Standard Version"** ea 1952 le ea 1971, **"The New American Standard Bible"** le **"The New World Translation"** li tlositse litemana tse ling tse fumanehang kahare ho **"The King James Version"**. **The Reader's Digest** e fokolitse Testamente ea khale ka mashome a mahlano lekhlong ea ba ea fokotsa Testamente e ncha ka mashome a mabeli le metso e mehlano lekhlong. Lilemong tse fetileng, litsebi tsa Bibele li ne li rata ho tlosa litemana tse buang ka thobalano ka Bibeleng. Na "Khalalelo" e bolela hore Bibele e ke ke ea e ba le liphoso?

C. E ea ho joalo. Empa ke phoso ea mofuta o fe eo u buang ka eona?

M. Ha re nke mohlomong temana e 'ngoe e re motho ea itseng o shoele a le lilemo le mashome a mahlano ebe e 'ngoe e re motho eo o shoele a le lilemo le mashome a ts'eletseng. Na polelo tseo li ka nepahala li le peli?

C. Che, ka ha e 'ngoe e ka nepahala kapa bobeli tsa fosahala.

M. Haeba buka e halalelang e na le litemana tse loants'anang, na u ntse u e nka e halalela?

C. Ho hlakile hore ha ho joalo, hobane buka e halalelang ke buka e senotsoeng ho tsoa ho Molimo. Ka hona, ha ho khonahale hore ebe le liphoso kapa litemana tse loants'anang tse ka fumanoang ho eona.

M. Ka hona ha e halalele.

C. U nepile. Ka hona khalalelo ea eona e ea nyamela.

M. Haeba ho le joalo, u ke ke oa e ts'epa ka bottlalo. Ebe sesosa sa liphoso tseo e ka ba eng?

C. E kaba liphoso nakong eo ho neng ho tlalehoa kapa liphetoho tse entsoeng ka maikemisetso ke lingoli, tse kang ho fokotsa kapa ho eketsa ho eona.

M. Haeba ho na le litemana tse loants'anang kahar'a Bibele, na u tla nne u e nke e ntse e halalela?

C. Ke lumela hore Bibele e ea halalela, kaha ha ke bone litemana tse loants'anang.

M. Hona le litemana tse ngata haholo tse loants'anang kahare ho eona.

C. Ka Testamente ea Khale kapa e Ncha?

M. Ho tsona Litestamente tseo ka bobeli. Tsena ke karolo ea tsona¹: Samuele oa bobeli 24:1:

“Jehova a boela a halefela ba-Iseraele, 'me a ba a susumelletsa Davida, a re: "E-ea, u bale Iseraele le Juda.".”

Likronike tsa pele 21:1:

“Eaba Satane o tsohela Iseraele matla, 'me a susumetsa Davida hore a bale ba-Iseraele.”

Potso. Na Satane ke Morena oa Davida? Molimo A nts'oarele!

Samuele oa bobeli 6:23:

“Mikale, morali oa Saule, ha a ka a tsoala bana le ho isa tsatsing la ho shoa ha hae.”

Samuele oa bobeli 21:8

“Joale, morena a nka bara ba babeli ba Ritspa, morali oa Aja, bao a ba tsoaletseng Saule, Armoni le Mefiboshethe, le bara ba bahlano ba Merabe (Mikale ho ea ka King James Version empa ho ea Sesotho se li fapanne), **morali oa Saule, bana ba tsoaletsoeng Adriele, mor'a Barsillai oa Mehola.**” Ho ea ka *Phetholelo ea Lefats'e le lecha ea Mangolo a Halalelang* e sebelisoang ke Lipaki tsa Jehova e ngotsoe tjena: **“Ka lebaka leo morena a nka bara ba babeli ba Rizpa morali oa Aja bao a neng a ba tsoaletse Saule, Armoni le Mefiboshethe, le bara ba bahlano ba Mikale morali oa Saule bao a neng a ba tsoaletse Adriele mora oa Barzilai Momehola.”**

Potso. Na Mikale o bile le bana kapa che? Hlokomela: Lebitso Mikale ho 2 Samuele 21:8 le ntse le le teng le ho “The King James version” le “The New World Translation of the Holy Scriptures”

¹ Sheba hape, “101 Clear Contradictions in the Bible”, ka Shabir Ali. <http://islamland.com/eng/books/view/101-contradictions-in-the-bible-1437657168>

e sebelisoang ke Lipaki tsa Jehova, empa e fetoletsoe ho Merab ho “The New American Standard Bible” ea 1973.

Samuele oa bobeli 8:4:

“**Teng, Davida a hapa sekete se nang le makholo a supileng a bapalami, le kete tse mashome a mabeli tsa ba maoto ...”**

Likronike tsa pele 18:4:

“**Davida a hapa makoloi a hae a sekete se le seng, le bapalami ba likete tse supileng, le ba maoto ba likete tse mashome a mabeli ...”**

Potso. Makholo a supileng kapa likete tse supileng?

Samuele oa bobeli 8:9-10:

“**Thoi, morena oa Hamathe, a utloa hobane Davida o hlotse makhotla 'ohle a Hadadesere. Eaba Thoi o romela mor'a hae Jorame ho morena Davida, ho ea mo lumelisa le ho mo leboha kamoo a loants'itseng Hadadesere kateng, a bileng a mo hlotse, hobane Hadadesere o na a loants'a Thoi. Jorame a tlisa mesebetsi ea silifera, le ea khauta, le mesebetsi ea koporo.”**

Likronike tsa pele 18:9-10:

“**E itse ha Thou, morena oa Hamathe, a utloa hoba Davida o hlotse makhotla 'ohle a Hadaresere, morena oa Tsoba,¹⁰ a romela mor'a hae Hadorame ho morena Davida ho ea mo lumelisa le ho mo leboha, kamoo a loants'itseng Hadaresere, a bileng a mo hlotse; hobane Hadaresere o na a loants'a Thou ka mehla. Hadorame a tlisa liphahlo tse mefuta-futa ea khauta le ea silefera le ea koporo.”**

Potso. Thoi kapa Thou, Jorame kapa Hadorame, Hadadesere kapa Hadaresere?

Samuele oa bobeli 10:18:

“**Ba-Siria ba baleha pel'a ba-Iseraele, 'me Davida a timetsa makholo a supileng a makoloi, le bapalami ba kete tse mashome a**

mane; a bolaea le Shobake, molaoli oa sera sa Hadadesere, a shoela hona teng.”

Likronike tsa pele 19:18:

“Ba-Siria ba baleha pel'a ba-Iseraele, 'me Davida a timetsa banna ba likete tse supileng tsa makoloi a ba-Siria, le banna ba maoto ba likete tse mashome a mane; a bolaea le Shofake, molaoli oa sera.”

Potso. Likoloi tse makholo a supileng kapa banna ba likete tse supileng? Banna ba palameng ba likete li mashome a mane kapa ba tsamaeang ka maoto? Shobake kapa Shofake?

Marena a bobeli 8:26:

“Akasia o na a le lilemo tse mashome a mabeli a metso e 'meli, ha a qala ho busa; a busa selemo se le seng Jerusalema; lebitso la 'ma'ae e ne e le Athalia, morali oa Omri, morena oa Iseraele.”

Likronike tsa bobeli 22:2:

“Akasia o na a le lilemo tse mashome a mane a metso e 'meli, ha a qala ho busa, a busa ka selemo se le seng Jerusalema; lebitso la 'ma'ae e ne e le Athalia, morali oa Omri.” (ho ea ka King James Version)

Potso. Mashome a mabeli kapa a mane a lilemo?

Marena a bobeli 24:8:

“Jojakine o na a le lilemo tse leshome le metso e robileng meno e le 'meli ha a qala ho busa, a busa ka khoeli tse tharo Jerusalema.”

Likronike tsa bobeli 36:9:

“Jojakine o na a le lilemo tse robeli ha a qala ho busa, a busa ka khoeli tse tharo tse nang le lits'i'u tse leshome Jerusalema.” (ho ea ka King James Version)

Potso. Leshome le metso e robeli la lilemo kapa lilemo tse robeli? Likhoeli tse tharo kapa likhoeli tse tharo le matsatsi a leshome?

Samuele oa bobeli 23:8:

"Ke ana mabitso a linatla tsa Davida; Joshebe-Bashebethe, oa Thakhemone, hlooho ea balaoli. A betska lerumo la hae, 'me ka tsatsi le leng, a hlaba batho ba makholo a robileng meno ele 'meli."

Likronike tsa pele 11:11:

"Ke ena palo ea bahale bao Davida a neng a na le bona; Joshobeame, mor'a Hakmoni, hlooho ea linatla. A loants'a banna ba makholo a mararo ka lerumo la hae, a ba bolaea ka nako e le 'ngoe."

Potso. Thakhemone kapa Hakmoni? Makholo a robileng meno e 'meli kapa makholo a mararo?

C. Ha ke so bone litemana tse tjena haesale. Na ebe ho ntse ho ena le tse ling?

M. U ntse u batla ho utloa ho ea pele? Na mehlala e ha e ea lekana ho latola khalalelo ea eona? Bona Genese 6:3: **"Eaba Jehova o re: Moea oa ka o ke ke oa 'na oa e-ba ho motho ka mehla, etsoe le hona e le nama feela; lits'iu tsa hae e tla ba lilemo tse lekholo le mashome a mabeli."**

Empa Noe u ne a ena le lilemo tse kae ha a shoa? Ho feta lilemo tse lekholo le mashome a mabeli. Bona Genese 9:29: **"Lilemo tsohle tsa Noe tsa e-ba makholo a robileng mono o le mong a mashome a mahlano; 'me a shoa."** Ba bang ba litsebi tsa thuto tsa Sekeresete ba re sena ha se bolele hore tekanyetso ea lilemo tsa ho phela hoa motho e ke ke ea feta lilemo tse lekholo le mashome a mabeli, empa e bolela hore likhohola li tla tla ka nako ea lilemo tse lekholo le mashome a mabeli. Le sona sena se ntse se sa kopane, kaha ka nako ea likhohola Nooe o ne a tla be a le lilemo li makholo a ts'eletseng le mashome a mabeli (500 + 120). Empa le ha ho le joalo, Bibele e hhalosa ha a ne a le lilemo li makholo a ts'eletseng. Bala Genese 5:32: **"Noe o ne a le lilemo li makholo a mahlano . . ."**; Genese 7:6: **"Noe e ne e le motho**

ea lilemo tse makholo a ts'eletseng, ha moroallo oa metsi o e-ba teng lefats'eng."

Sekeresete se lumela ha Molimo A bopile motho ka sets'oants'o sa hae: a le mosoeu, mots'o kapa 'mala o mong, a le motona kapa a le mots'ehali? Sena ke ho ea ka Genese 1:26: "**Eaba Jehova o re: 'ha re bope motho ka seboleho sa rona . . .**" Empa sena se hanyetsana le Esaia 40:18, 25: "**Molimo le tla o ts'oants'a ka mang? Sets'oants'o ke sefe see le ka se bapisang le oona? Ha ho le joalo, le tla ntekanya le mang, hore ke ts'oane le eena, ho botsa Mohalaleli?**" Sheba hape ho Lipesalema 89:6: "**Hobane, phahameng ea maholimo, ke mang ea ka itekants'ang le Jehovah? Ke mang ea ts'oanang le Jehovah har'a bara ba Molimo?**" le Jeremia 10:6-7: "**Ha ho ea joalo ka uena, Jehovah; u moholo, lebitso la hao le leholo ka baka la matla a hao. Ea ka beng a sa u ts'abe ke mang, Morena oa lichaba? Hobane u lokeloa ke ho ts'ajoa, hobane har'a ba hlalefileng kaofela ba lichaba le har'a mebuso eohle ea tsona ha ho ea joalo ka uena.**"

C. Empa tsena kaofela li fumaneha Testamenteng ea Khale.

M. Ke hantle hee, ha re ee Testamenteng e ncha.

Johanne 5:37: "**ha le e-so ho ka le utloa lentsoe la hae, 'me ha le e-so ho ka le bona sefahleho sa hae le ka mohla o le mong.**" Johanne 14:9 "**... Ea mponang o bone Ntate...**"

Johanne 5:31: "**Ekare ha ke ipaka, ho paka ha ka hase ha 'nete.**" Johanne 8:14: "**Jesu a araba, a re ho bona: Leha ke ipaka, bopaki ba ka ke ba 'nete.**"

Tsena ke tse ling tsa litemana tse hanyetsanang kahare ho Testamente e Ncha. U tla li fumana boholo ha re buisana ka bolumeli ba Sekeresete bo bocha joaloka Boraro bo teroneng, bomolimo ba Jesu, bomolimo ba mora Jesu, Sebe sa tlhaho le tefello ea libe, re sa siee litaba tsa Bibele moo Baporofeta ba bangata ba hlalositsoeng ba e ntse lintho tse

hlabisang lihlong tse ngata: ho rapela melimo ea bohata, ho etsa thobalano le bana ba bona kapa ba bo bona, ho beta, le bohlola.

C. Tseo u li fumana kae Bibeleng?

M. Noe (KEL) o hlaloa a ile a taoa hampe haholo hoo a ileng a iphumana a tsotse ka pel'a bara ba hae ba neng ba se ba le baholo lilemong (Genese 9:23-24): "**Sema le Jafeta ba nka kobo, 'me ba e bea mahetleng a bona ba babeli, 'me ba tsamaea ka santhao, ba apesa bofeela ba ntat'a bona, lifahleho tsa bona li furaletse, 'me ba se ke ba bona bofeela ba ntat'a bona. Noe ha a hlaphohelo a ke veine ea hae, a tseba seo mor'a hae e monyenyan a mo entseng sona.**"

Solomone (KEL) o nkoa a ile a rapela melimo ea bohata (Marena a pele 11:9-10): "**Ebile moo Jehova a halefelang Salomone, hobane pelo ea hae e be e khelohile ho Jehova, Molimo oa Iseraele, ea neng a iponahalitse ho eena habeli; ea neng a mo laele, a re, a se ke a latela melimo ese; a mpa a se ke a boloka see Jehova a mo laetseng sona.**"

Aarone (KEL), moporofeta ea tsamaileng le moena oa hae Moshe (KEL) ho ea ho Faro, o qosoa ka hore o ile a bopa namane ea khauta sebakeng sa hore Ma-Iseraele a e rapele (Exoda 32:4): "**Eena a (Aarone) amohela matsohong a bona, a seta khauta ka moseto, 'me a e etsa namane e ts'olotsoeng. Ba re: Oho Iseraele, molimo oa hao ke oo, o u nts'itseng fats'eng la Egepeta!**"

U ka bala ka ho kopana ka thobalano hoa Moporofeta Lota (KEL) le barali ba hae ba babeli ho Genese 19:36: "**Eaba barali ba babeli ba Lota ba emolisoa ke ntat'a bona.**"

U ka bala ka Moporofeta ea nyetseng barali ba motho ba babeli ka nako e le 'ngoe ho Genese 29:28: "**Tumellanong le hoo Jakobo a etsa joalo 'me a keteka ka ho feletseng beke ea ngoanana enoa, ka mor'a moo a mo fa morali oa hae Ragele hore e be mosali oa hae.**"

Le ka Moporofeta emong ea qosoang ka bohlola ho Samuele oa bobeli 11:4-5: **"Eaba Davida o romela mang'osa ho mo lata; mosali ha a fihla ho eena, Davida a robala le eena; hobane a itlhatsoe lits'il a tsa hae, a ipoella ha hae. Mosali eo a lula; 'me a romela ho tsebisa Davida, a re: Ke moimana."**

Potso eaka ke ena: Ho tla joang hore Davida (KEL) a kenyelletsoe ho lethathamo la baholo ba Jesu (KEL) ha ho bonahala le qalile ka motho ea entseng bohlola? E ka Molimo A ka nts'oarela. Ebe se ha se hanyetsane le se hlalositsoeng ho Deuteronomia 23:3: **"Mo-Ammone le mo-Moabe ba ke ke ba kena phuthehong ea Jehova; esita le litloholoana tsa bona tsa leloko la leshome li ke ke tsa kena phuthehong ea Jehova, le ka mohla o le mong;"**

E 'ngoe ea liketselletso tsa thobalano pakeng tsa baamani ebile e tsamaea le peto ke ea Ammon, mor'a Davida ho khaitseli ea hae Tamare ho Samuele oa bobeli 13: 14: **"Ammone a hana ho mo utloa, a 'meta, a mo hlola, a ba a robala le eena."**

E ntse ele nts'etso ea liketseletso tsa lipeto tse ngata, tse entsoeng ke Absalome ho linyatsi tsa Davida, e phetona ho Samuele oa bobeli 16:22: **"Ebile ho hlomeloa Absalome tente holim'a ntlo, 'me Absalome a kena ho lirethe tsa ntat'ae ponts'eng ho ba-Iseraele bohle."**

E 'ngoe ke ea Juda le Tamare (ngoetsi ea hae): (Genese 38: 16 le18): **"Juda a 'mona, a re ekaba ke seotsoa, hobane ana a ipatile sefahleho.... A re: Ke u nee tebeletso efe? A re; Lesale la tiiso la hao, le leqhoele la hao, le lere le letsohong la hao. Eaba oa mo nea, a ea ho eena; mosali a emolisoa ke eena."**

Leha Majuda le Mamoseleme ba e na le lintho tse ngata tse fapaneng, ha ho Moseleme ea ka ngolang buka e be o rehella kapa ho etseletsa emong oa Baporofeta ba Maiseraele joaloka Juda, Davida, Jesu joalo-joalo ka peto, bohlola, thobalano le bao a amanang le bona kapa ka bootsoa (bokoena). Baporofeta bohle ba rometsoe ke Allah ho tataisa batho. U nahana Molimo A rometse batho ba fosahetseng ho tataisa sechaba?

C. Ha ke nahane joalo. Ele hore ha u lumele Bibeleng?

M. Re lumela ho libuka tsohle tse senotsoeng ke Molimo sebopehong sa tsona sa qalong. Molimo O rometse moporofeta e le mohlokomelisi sechabeng se seng le se seng, 'me ba bang ba romelletsoe ka buka e le tataiso ho sechaba se joalo feela. Abrahame o tlie le *Suhuf*, Moshe a tla le *Torah*, Davida a tla ka *Zabur* le Jesu a tla ka *Injil*. Ha ho le e 'ngoe feela ea libuka tsena e ileng ea lula e ntse ele sebopehong sa eona sa mathomo. Qetellong, Allah A roma Muhammad (KEL) joaloka mokoallo oa baporofeta le Kor'ane e le tataiso ho lichaba tsohle, hohle ka linako tsohle.

Jesu (KEL) ka bo eena o itse o ne a rometsoe feela sechabeng sa Israele eseng lichabeng tse ling ho ea ka Mattheu 15:24: "**...Ha kea romeloa ho motho, ha e se ho linku tsa ntlo ea Israele tse timetseng.**" Hape ho Mattheu 1:21: "**O tla tsoala mora, 'me u tla mo rea lebitso la Jesu; hobane ke eena ea tla pholosa sechaba sa hae libeng tsa sona.**" A boela a re hape ha a tlela ho tlisa liphetoho empa ho phethahatsa ho ea ka Mattheu 5:17-18: "**Le se ke la hloma ekaba ke tlie ho felisa molao, leha e le baporofeta; ha kea tla ho felisa, ke mpa ke tlie ho phetha. Hobane ka 'nete kea le bolella, ke re: Leholimo le lefats'e ha li e-so ho fete, jota leha e le 'ngoe, le hlaku leha e le 'ngoe ea molao, e ke ke ea feta, ho e-so ho etsahale ntho tsohle.**"

C. Empa ho Mareka 16:15 Jesu (KEL) o itse, "**A ba a re ho bona: E-eang ka lefats'e lohle, le bolelle babopuaa bohle Evangeli.**"

M. Sena se hanyetsana le se hlalositsoeng ho Mattheu 15:24 le Mattheu 1:21. Hape hape Mareka 16:9-20 ke tlatselletso ea evangeli ea Mareka 'me ha e na motheo ho hang kaha ene ele sieo lingoliloeng tsa mathomo tsa Mareka, etsoe le tsela eo e ngotsoeng ka teng e fapanie le tsela eo Mareka a neng a ngola ka teng, e ea bonts'a hore e ngotsoe ke motho emong o sele, ke ka hona e nts'itsoeng ho boholo ba libibe. "The New American Standard Bible" e behile karolo ena ka masakaneng ea ba ea e latellisa ka polelo e na: "*lingoliloe tsa mathomo tsohle li hlakotsoe ho tloha ho temana ea 9 ho isa ho ea 20.*" "The New World Translation of the Holy Scriptures" e sebelisoang ke Lipaki tsa

Jehova e amohela hore tseling tsa lingoliloe tsa mathomo li eketsa qetello e telele kamora Mareka 16:8 le hore tse ling li hlakotse litemana tseo. Haele "The Revised Standard version" e ngotse mantsoe a latelang qetellong ea leqephe leo: "*Ba bang ba ba fuoeng matla ba mehleng ea khale ba qetella buka eo qetellong ea temana ea 8 ...*" Hona ho bolela hore tsoho ha se 'nete joalokaha e hhalositsoe ho Mareka 16:9.

C. Empa Jesu o itse ho Mattheu 28:19: "**E eang ka lefats'e lohle le ba rute ...**"

M. "Ka lefats'e lohle " e lokela e hhalosa meloko e leshome le metso e 'meli ea Israele, kantle ho moo e tla be e hanyetsana le Mattheu 15:24 le Mattheu 1:21. Ho "The New American Standard Bible" le "The New World Translation of the Holy Scriptures", ha e ea ngoloa kapa ho fetoleloa ele "ka lefats'e lohle" empa ele "ho lichaba tsena kaofela" ho bolelang meloko e leshome le metso e 'meli ea Israele. Hape, Bibele ea Sekherike e re, "lichaba tsena" eleng meloko e leshome le metso e 'meli ea Israele. O nahana joang ka Bibele honajoale?

C. Ha ke na bonneta ka khalalelo ea eona hajoale.

M. Ke na le tsebo e phethahetseng ea hore u tla utloisia bonneta ba Islamo kamor'a hore re shebisane liphapano tsa rona.

Thuto ea Boraro bo le bong

(Bonngoe bo teroneng)

M. Na u ntse u lumela ho bonngoe bo teroneng?

C. Ho itsoe ho Lengolo la pele la Johanne 5:7-8:⁷**Hobane ho na le lipaki leholimong: Ntate, Lentsoe le Moea o Halalelang, 'me tsena tse tharo lia lumellana.** ⁸**Ebile hona le tse tharo tse pakang lefats'eng: moea, metsi le mali, 'me tsena lia lumellana.**" (*The King James Version – 1611*)

M. Sena se fumaneha ho '*The King James Version*', e entsoeng hore ebe eona feela e molaong ea Sekhooa ka selemo sa 1611, eaba e etsa bopaki ba bolumeli ba Boraro bo teroneng (Boraro bo le bong). Empa karolo ena, "**Ntate, Lentsoe le Moea o Halalelang: 'me tsena tse tharo lia lumellana,**" e hlakotsoe ho '*The Revised Standard Version*' ea 1952 le ea 1971 le ho Bibele tse ling tse ngata, joalokaha ene ele karoloana feela ho sengoloa sa Sekherike.

Johanne oa pele 5:7-8 kahar'a "*The New American Standard Bible*" e re: "**"Me ke Moea o pakang, hobane Moea ke 'nete. Hobane ho na le tse tharo tse pakang: Moea, le metsi le mali, 'me tse tharo tsena lia lumellana.**" Hape, kahar'a "*The New World Translation of the Holy Scriptures*", e sebelisoang ke Lipaki tsa Jehova, u tla fumana sena: "**7Etsoe ho na le tse tharo tse pakang, 8moea le metsi le mali, 'me tse tharo tsena lia lumellana.**" Kea utloisia haele mona u sa tsebe hore karolo ena ea bohloko a hakaale e se e hlakotsoe, empa kea makala ha baruti le baboleli ba bangata ba sa hlokamelisi ka eona.

Bonngoe bo teroneng ha se karolo ea Bibele. Lentsoe "Boraro bo Teroneng" ha le eo ka Bibeleng kapa buka ea pokello ea mantsoe a Bibele. Ha e so rutoe kapa ho hlalosoa ke Jesu (KEL). Ha ho bopaki le haele bo bonyane ba Bibele hore bo amohelehole.

C. Empa ho Mattheu 28:19 re ntse re fumana: "**... le ba kolobetse ka lebitso la Ntate, le la Mora, le la Moea o Halalelang;**" Karolo ena

ha e so tlosoe. Na eona ha se bopaki bo lekaneng ba Bonngoe bo teroneng?

M. Che. Haeba batho ba bararo ba lutse 'moho kapa ba ja 'moho, na seo se bolela hore ba etsa motho a le mong? Karabo ke che. Athanasius eo eneng ele Modeakone oa Moegepeta ho tsoa Alexandria ke eena ea thehileng ntho eo ea Bonngoe bo teroneng, eaba e amoheloa ke Lekhotla la kereke ea Nicaea ka selemo sa 325 kamor'a Jesu (KEL). Ha ho le khoao hore Maroma a bahedene (ba neng ba rapela melimo e mengata) a bile le ts'usumetso bolumeling bona ba molimo o hararo. Letsatsi la Sabata le ile la fetisetsoa ho Sontaha eaba 25 Ts'itoe, eleng letsatsi la tsoalo la molingoana oa letsatsi eleng Mithra, le ile la khethoa hore ebe letsatsi la tsoalo ea Jesu (KEL), joalokaha Bibele e ile ea bonts'a eaba ea thibela ho khabisa lifate ka seo ba se bitsang Keresemese ho Jeremia 10:2-5: "**2Ho itsoe ke Jehova; le se ke la itemaletsa mekhoa ea lichaba, le se ke la ts'osoa ke liponts'o tsa leholimo, kahobane lichaba li ts'osoa ke tsona.** **3Hobane mekhoa ea lichaba ke bosaoana, hobane ho ee ho rengoe sefate morung, se se sebetsoe ke matsoho a 'metli ka selepe.** **4Ba se khabise ka silefera le ka khauta; ba se khokhothele ka lipekere le ka noto, hore se se ke sa sisinyeha.** **5Melimo ea ts'oana e joalo ka sefate se sechitja ts'imong ea mahapu, 'me ha e bue; ea jaroa, ke hobane ha e tsebe ho tsamaea. Le se ke la e ts'aba, hobane ha e etse hampe, le hona e fela e sitoa le ho etsa hantle.**"

Joalokaha Bokeresete bo khelohile haholo lithutong tsa mathamo tsa Jesu (KEL), eaba Allah O roma moporfeta oa Hae oa ho qetela, Muhammad (KEL), ele mohlabolli ho lokisa liphethoho tsohle tse e ntsoeng ke motho: Alemanaka ea Juliana ea Maroma e ile ea khakoloa ele qaleho ea Bokeresete; nama ea kolobe e ile ea lumelloa; lebollo la felisoa ke Paolosi ho ea ka Bagalata 5:2: "**Bonang, 'na Pauluse, kea le borella hore, ha le ka bolla, Kreste a ke ke a le thusa letho.**"

Kor'anee e ea hlokamelisa ho Surah 5:73: "**Ruri ha se balumeli, bao ba reng: 'Allah ke emong oa ba bararo ho Boraro bo teroneng.'** **Empa ha ho mang kapa mang ea lokeloang ke ho rapeloa haese**

Molimo A le Mong (Allah). 'Me haeba ba sa khaotse ho cho joalo, ruri kotlo e bohloko e tla oela ba sa lumeleng kahar'a bona".

Na u ntse u lumela ho Boraro bo teroneng, bo so rutoe ke Jesu (KEL) ho hang?

C. Empa Molimo le Jesu ke ntho ele 'ngoe ho ea ka Johanne 14:11:
"Ntumeleng hobane ke ho Ntate, le hoba Ntate o ho 'na; ho se joalo, ntumeleng, ka ba ka la eona mesebetsi."

M. Bala Johanne 17:21.

C. "Bohole ba tle ba be bang, joalo ka ha uena, Ntate, u le ho 'na, le 'na ke le ho uena; le bona ba be bang ho rona, hore lefats'e le tle le lumele hoba u nthomile."

M. Ho hlakile mona hore Molimo le Jesu ba 'moho le hore baapostola le bona ba 'moho ho Molimo le Jesu. Haeba Jesu ke Molimo kaha o kahare ho Molimo, hobaneng baapostola bona ese Molimo kaha bona ba ts'oana le Jesu, ea kahare ho Molimo? Haeba Molimo, Jesu le Moea o Halalelang li bopa ntho ele 'ngoe ebile e kenyelletsa baapostola kaha bona ba etsa Molimo A likoto li leshome le metso e mehlano.

C. Empa Jesu (KEL) ho ea ka temana e latelang ke Molimo, Johanne 14:9: **"... Ea mponang o bone Ntate...."**

M. Sheba tse tleng pele le kamor'a eona: (Johanne 14:8): **"Filipi a re ho eena: Morena, re bonts'e Ntate, 'me e tlaba ho re lekane."** (Johanne 14:9): **"Jesu a re ho eena: Ke lutse le lona nako e kalo, 'me ha u aka ua ntseba, Filipi, na? Ea mponang o bone Ntate, 'me u ka rialo joang, ha u re: Re bonts'e Ntate?"**

Jesu (KEL) o ile a botsa Filipi hore na Molimo O bonts'oa joang ho baapostola, eleng ntho e ke keng ea etsahala. U lokela ho lumela ho Molimo ka ho boha 'mopo oa Hae: letsatsi, khoeli, libopuoa tsohle le Jesu (KEL) ea bopiloeng ke Molimo. O ile a re ho Johanne 4:24:

"Molimo ke Moea" le ho Johanne 5:37: "**..ha le e-so ho ka le utloa lentsoe la hae, 'me ha le e-so ho ka le bona sefahleho sa hae le ka mohla o le mong.**" Le ka bona moea joang: Seo ba se boneng ene ele Jesu (KEL), eseng Molimo. Paulosi o itse ho Timothea oa pele 6:16: "**...eo ho seng le a mong ho batho ea kileng a 'mona, eo ho seng ea ka 'monang....**" Ele hore, eo le 'moneng ha se Molimo.

Kor'an e re ho Surah 6:103: **"Ha ho ea ka 'Monang, empa Eena O bona bohole. Ke Al-Latif, Al-Khabir (Ea Tsebang lintho tsohle)."**

C. Ha ho bonolo ho furalla seo re se rutiloeng ho tloha bonyaneng.

M. Mohlomong lipotso tse latelang li tla u fa kutloisiso e hlakileng malebana le boraro bo teroneng: Moea o halalelang ke eng?

C. Moea o halalelang ke Moea O halalelang ebile hape ke Molimo. Re rutile hore Ntate ke Molimo, Mora ke Molimo, Moea o halalelang ke Molimo, empa Ntate ha se Mora, Moea o halalelang ha se ntate le Mora ha se Moea o halalelang, melimo e meraro ho molimo a le mong.

M. Bala Mattheu 1:18.

C. **"Ho tsoaloa ha Jesu Kreste ho tlie ka mokhoa ona: Maria, 'm'ae, ha a lebelelitsoe ke Josefa, a ts'oha a emolisitsoe ke matla a Moea o Halalelang, ba e-so ho kopane."**

M. Bapisa sena le Luka 1:26-27.

C. **"Ka khoeli ea bots'elela, lengeloi Gabriele la romeloa ke Molimo motseng o mong oa Galelea, o bitsoang Nasaretha, ho moroetsana ea lebelelitsoeng ke monna ea bitsoang Josefa, oa ntlo ea Davida. Lebitso la moroetsana e ne e le Maria."**

M. Tsoalong e mohlolo ea Jesu (KEL), Mattheu o ngotse ka Moea o halalelang ha Luka eena a ngotse ka Lengeloi Gabariele (KEL). Hantle Moea o halalelang ke eng?

C. Haeba ho joalo ke ho bolela hore **Moea o halalelang ke Lengeloi Gabariele.**

M. Na u ntse u lumela ho Boraro bo teroneng?

C. Ehlide Molimo ke Molimo le Moea o halalelang ke Lengeloi Gabariele, 'me le Jesu (KEL) ke ...

M. E re ke u thuse: Jesu (KEL) ke moporofeta ebole ke mora oa Maria.

C. Re ka rarolla seo re se bitsang miseteri oa tumelo joang?

M. Re sebelisa Kor'ane ele eona thebe eo re lokisang liphethoho tse entsoeng ke batho ho lingoliloeng tsa pele tse neng li senotsoe ke Molimo. Haeba u lumela ho Molimo A le Mong le ho Jesu (KEL) ele moporofeta, hobaneng u sa nke mohato o ka pele ka ho amohela Muhammad (KEL) ele morumuoa oa ho qetela? Bala 'moho le nna tlhapanyo kapa bopaki (Shadadah) ka Sesotho kamor'a moo ka leleme la Searabo.

C. "Ke beha bopaki hore ha ho mang kapa mang ea lokeloang ke ho rapeloa ntle le Allah, Ea senang molekane (bomolimong ba Hae) le hore Muhammad ke mohlanka le morumuoa oa Hae." (Ashhâdu allâ ilâha illâ Allâh Wahdahu la sharîka Lah, wa ashhâdu anna Muhammadan 'abduhu wa rasuluh). Empa joale u reng ka baholo ba ka? Ke batla ho ba le bona. Ene ele Bakeresete.

M. Abrahama o ile a siea batsoali ba hae le baholo-holo ba hae nakong eo 'nete (Islam) eneng e hlahella ho eena. Motho emong le emong o na le boikarabello ba moea oa hae. Mohlomong 'nete ha e ea ka ea hlahella ho baholo ba hau ka tsela e hlakileng joalokaha e hlhelletse ho uena. Kor'ane e re ho Surah 17:15: "**Ea eang ho lokeng, o ea ho lokeng molemong oa hae. 'Me ea eang tahlehong, o ea tahlehong molemong oa hae. Ha ho motho ea ka jarisoang boima ba motho emong. Atha ha re ahlole kantle le hore ebe re rometse Morumuoa**

(ho fana ka tlhokomeliso)." 'Nete e hlahelletse ho uena 'me li se li sallane le uena.

C. Na nka amohela Islamo le Bokeresete 'moho ka nako ele 'ngoe?

M. Ha ho motho ea qobelloang ho amohela tumelo. U ka etsa seo u se ratang. Empa ha u kopanya litumelo tseo tse peli, ho bolela hore ha u ea inehela ho Molimo. U ntse u se molumeli, joalokaha A boletse ho Surah 4:150-152: **"Ruri, bao ba sa lumeleng ho Allah le barumuoa ba Hae 'me ba rata ho arola Allah le barumuoa ba Hae [ka ho lumela ho Allah empa ba sa lumele ho barumuoa ba Hae] ka hore: 'Re lumela ho tse ling empa ha re lumele ho tse ling,' ba bile ba rata ho nka tsela e lipakeng tsa seo: Ha se balumeli kannete. 'Me re hlophiselitse ba sa lumeleng kahlolo e bohloko. Ho ba lumelang ho Allah le Barumuoa ba Hae 'me ba sa khetholle ba bang ba bona, Re tla ba fa meputso ea bona, etsoe ebile Allah E le Eena Ea Ts'oarelang ka ho fetisia, Ea Mohau."** U ka nna oa lumellana le nna ha re ntse re qoqa ka litaba tse ling.

C. Na re lokela ho etsa boitlamo (Shahadah) pele re lumela ka tieo?

M. Hang ho ba u fihlele lilemo tsa boholo ebile u phetse hantle kelellong, u ka khona ho etsa qeto hore na u amohela ho etsa Shahadah kapa che. Allah O bopile lefats'e lena ka maikemisetso. O u file kelello hore u tsebe ho hlalohanya botle ho bobo. O rometse baporofeta (KEB) ba bangata ele bahlokomelisi. Re bopiloe hore re tsebe ho Mo rapela le ho hlosana ka ho etsa liketso tse ntle lefats'eng mona.

Surah 3:191: **"... Morena oa rona! Ha U ea bopa tsena ntle le mabaka, Tlotla e lebisoe ho Uena! ..."**

Surah 90:8-10: **"Ha Rea mo (motho) etsetsa mahlo a mabeli? Le leleme le lipounama tse peli? Eaba Re 'monts'a tsela tse peli [botle le bobo]?"**

Surah 51:56: **"Ha Kea bopa mee a le batho haese hore feela ba Nthapele."**

Surah 18:7: "Ruri! Re entse tse lefats'eng ele ho le khabisa, ho ba beha tekong hore na ba tla etsa liketso tse nepahetseng ho feta ba bang ke ba fe."

Thuto ea bomolimo ba Jesu Kreste

M. Na Jesu (KEL) ke Molimo?

C. E ea. Kahar'a Kosepele ho ea ka Johanne 1:1: "**Lentsoe le ne le le ts'imolohong, 'me Lentsoe e ne e le Molimo.'**"

M. Re lumellane hore buka e halalelang ha e ea lokela ho ts'ela litemana tse loants'anang. Haeba ho na le litemana tse loants'anang tse peli hono ho bolela hore e 'ngoe e fosahetse kapa li fosahetse ka bobeli, kaha ho ke ke hoa etsahala hore li nepahale ka bobeli. Ho ea ka John 1:1 Jesu (KEL) ke Molimo. Joale haele hantle Melimo e me kae ka palo? Bonyane e 'meli!

Sena se loants'ana le litemana tse ngata tsa Bibele: Deuteronomia 4:39: "... **'me u boloke pelong ea hao hobane Jehovah ke Molimo maholimong a holimo, le tlase lefats'eng; ha ho o mong ka ntle ho eena.'**"; Deuteronomia 6:4: "**"Utloa, Israele! Molimo oa rona ke Jehovah a 'nots'i."**" (Esaia 43:10-11): "... **hore le tle le tsebisise, 'me le ntumele, 'me le ikutloele hobane ke 'na. Ha ho Molimo o bile teng pele ho 'na, 'me o mong o ke ke oa e-ba teng ka morao ho 'na. Ke 'na, ke 'na Jehovah; ha ho 'moloki e mong, ha e se 'na'**"; (Esaia 44:6): "**"Ho itsoe ke Jehovah, Morena oa Israele le Molopelli oa hae, Jehovah oa makhotla: Ke 'na oa pele le oa morao; ha e se 'na, ha ho Molimo "**"; (Esaia 45:18): "**"Hobane Jehovah, 'mopi oa maholimo, Molimo o bopileng lefats'e, moetsi oa lona ea le tiisitseng, ea sa ka a le bopela lefeela, ea mpang a le bopetse hore le ahuoe, o bolela, o re: Ke 'na Jehovah, e mong ha a eo."**"

Ho tloha ho Isaiah 45:18 re ka etsa qeto ea hore Molimo A le Mong ke ena eo eleng 'Mopi le hore ha ho emong kantle le Eena ekasitana le Jesu (KEL) ha a thusa nakong eo A neng A bopa.

U lokela ho bala hape ho Deuteronomia 4:35; Exoda 8:10; Samuele oa bobeli 7:22; Marena a pele 8:23; Likronike tsa pele 17:20; Lipesalema 86:8, 89:6 le 113:5; Hosea 13:4; and Zakaria 14:9.

C. Empa tsena kaofela li ho Testamente ea khale. Na u fumana litemana tse ts'oanang le tsona ho Testamente e ncha? ²

M. Ho joalo. Bala Mareka 12:29, moo ho ngotsoeng hore Jesu (KEL) ka bo eena o itse: "**Jesu a mo araba, a re: Molao oa pele ho melao eohle ke o reng: Utloa, Iseraele; Morena, Molimo oa rona, ke Morena a 'nots'i.**" I Bakorinthe 8:4: "... rea tseba hore sets'oants'o ha se letho lefats'eng, le hore ha Molimo o mong, ha e se o le mong feela."; (I Timothea 2:5): "**Hobane, Molimo o mong feela, le 'Muelli mahareng a Molimo le batho o mong, e leng Jesu Kreste motho.**" Sheba polelo ena "**Jesu Kreste motho.**" Hajoale u ka re Johanne 1:1 e nepahetse 'me litemana tsena kaofela li fosahetse kapa tsona li nepahetse ha eona e fosahetse.

C. Motho a ka etsa qeto e joalo joang?

M. Ha ke re e shebe ka lehlakoreng la Kor'ane, eleng moo e nyallanang le seo Jesu (KEL) a se buileng ka Bibeleng. Jesu (KEL) o hlalositsoe makhetlo a 'maloa kahare ho Kor'ane ele "**Lentsoe ho tsoa ho Allâh.**" Ho Surah 3:39: 'Me eaba Mangeloi a 'mitsa [Zechariah] nakong eo a emeng a rapela aletareng (a re): "**Allâh O u fa litaba tse monate ka Johanne [Mokolobetsi] ea tla tiisa lentsoe ho tsoa ho Allâh [j.k. ho boptjoa hoa Jesu, Lentsoe ho tsoa ho Allâh ("Phethahala!" – 'me hoa phethahala!)], ea hlomphehang, ea emellang thoko le likamano tsa thobalano le basali, moporofeta, ebile ele emong oa ba halalelang.**"

Ho Surah 3:45: "**[Hopola] ha Mangeloi a re: "Oho Maria! Ruri Allâh O u fa litaba tse monate tsa Lentsoe ["Phethahala!" – 'me hoa phethahala! j.k. Jesu mor'a Maria] ho tsoa ho Eena, lebitso la**

² Bala khaolo "*Na Testamente ea khale ke buka e halalelang ea Bakeresete 'moho le Majude?*" Ho tsoa ho buka ena "*Sharia in Islam, Christianity and Judaism*",

<http://islamland.com/eng/books/view/sharia-law-in-islam-christianity-and-judaism-1488898850>

hae e tla ba Messia Jesu, mor'a Maria, ea hlomphehang lefats'eng lena le lefats'eng le tlang, ebile eleng emong oa ba haufi le Allâh."

Litemaneng tseo ka bobeli, Jesu (KEL) o bitsoa "**Lentsoe ho tsoa ho Allâh**," hoo ho bolela taelo ho tsoa ho Allah [“Phethahala!” – 'me hoa phethahala! j.k. Jesu mor'a Maria], e nyallanang le Bakorinthe ba pele 3:23: "**Iona le ba Kreste, 'me Kreste ke oa Molimo.**" Johanne 1:1 Ene e lokela hore e be e **ngotsoe ka mokhoa ona:** "... '**me Lentsoe ene ele la Molimo.**" Phoso mohlomong e entsoe ke mongoli oa Bibele ea Johanne, ka boomo kapa che.

C. Hobaneng Jesu a bitsoa "Lentsoe la Molimo" libukeng tseo ka bobeli?

M. 'Mopo oa Jesu (KEL) ka popelong ea Maria ene ele kantle ho lero la thobalano, kaha ene ele moputso oa qeto tsa Allâh: "**Phethahala**" joalokaha ho hlalositsoe ho Surah 3:47: "**[Maria] o itse; "Oho, Morena oaka! Nka ba le mora joang ho so be le monna ea nkamang?" A re: "Ehlile [ho tla phethahala], kaha Allâh O etsa seo A se ratang. Ha A rata ho etsa ntho, O re ho eona feela 'Etsahala' – 'me e ea etsahala."**"

C. Jesu ke Molimo hobane o tlatsitsoe ka Moea o Halalelang.

M. Empa ho na le batho ba bang ba tlatsitsoeng ka Moea o Halalelang. Na le bona ke melimo? Sheba Liketso 11:24: "**Hobane e ne e le [Barnabase] monna ea molemo, ea tletseng Moea o Halalelang le tumelo; 'me batho ba bangata haholo ba khomarela Morena.**" le Liketso 5:32: "**Rona, re lipaki tsa hae litabeng tseo, rona le Moea o Halalelang oo Molimo o o neileng ba o utloang.**" U lokela ho bala hape Liketso 6:5; Peterose oa bobeli 1:21; Timothea oa bobeli 1:14; Bakorinthe ba pele 2:16; Luka 1:41.

C. Empa Jesu o tlatsitsoe ka Moea o Halalelang a sa le mpeng ea 'm'e oa hae.

M. Ka ho ts'oana le Johanne Mokolobetsi, kaha re bala ho Luka 1: 13: "**Empa lengeloi la re ho eena: Se ts'abe, Sakaria, hobane thapelo ea ha e utloiloe, 'me mosali oa hao Elisabetha o tla u tsoalla mora, 'me u tla mo rea lebitso la Johanne... hobane o tla ba moholo pel'a Morena, ha a ka ke a noa veine le seno se tahang; o tla tlala Moea o halalelang a sa le popelong ea 'm'ae. "**"

C. Empa Jesu o ne a etsa mehlolo. O fepile batho ba likete tse hlano ka lilofo tse hlano tsa bohobe le lithapi tse peli feela.

M. Ka ho ts'oana e ile ea etsoa ke Elisha le Elijah. Elisha o fepile batho ba lekholo ka lilofo tsa bohobe ba koro tse mashome a mabeli, le litsebe tse fokolang tsa koro, kaha Marena a bobeli 4:44 e hhalosa tjena: "**A bea pel'a bona, 'me ba e-ja, ba ba ba siea, ka polelo ea Jehova.**" Elisha o ile a boloka oli ea mohlolahali eaba o re ho eena, ho Marena a bobeli 4:7: "**Eaba oa tla, a tsebisa monna oa Molimo; eena a re: Reka chelete ka ole, u lefe molato oa hao, 'me u phele le bara ba hao ka ho tla sala.**" Bona hape Marena a pele 17:16: "**Phofo e ka pitseng ha ea ka ea fela, le ole e ka sehong ha ea ka ea fela, joalo ka ha Jehova a na a boletse ka Elia.**" Hape, Marena a pele 17:6: "**Makhoaba a 'na a mo tlisetsa bohobe le nama hosasa, bohobe le nama mantsiboea; o na a e-noa metsi a molatsoana.**"

C. Empa Jesu o ne a folise molepera.

M. Ka ho ts'oana le Elisha, ea boleletseng Naamane molepera ho itlhatsoa nokeng ea Jorotane. Joalokaha e tlalehiloe ho Marena a bobeli 5:14: "**Eaba o [Naamane] theoha, a itebisa hasupa har'a Jordane, ka polelo ea monna oa Molimo; 'me nama ea hae ea boela ea e-ba joalo ka nama ea hae ea boela ea e-ba joalo ka nama ea ngoana e monyenyan, a hla a hloeka.**"

C. Empa Jesu o ne a folisa motho ea tsoetsoeng ele sefofu.

M. Ka ho ts'oana Elisha ho: Marena a bobeli 6:17: "**Eaba Elisha o rapela, a re: Jehova a tutubolla mahlo a mohlanka, 'me a bona**

thaba e teetse Elisha hare ka 'nga tsohle.", Marena a bobeli 6:20: "**Eare ha ba kene Samaria, Elisha a re: Jehova, tutubolla mahlo a bona, ba tle ba bone. Jehova a tutubolla mahlo a bona, 'me ba bona ba se ba le hare ho Samaria.**" Elisha one a bolelletsoe hape ho foufatsa: Marena a bobeli 6: 18: "**Ba-Siria ha ba e-tla ho eena, Elisha a rapela Jehova, a re: Otla sechaba sena ka bofofu hle. A ba otla ka bofofu, ka polelo ea Elisha.**"

C. Jesu one a tsosa bafu.

M. Bapisa seno le Elija: Marena a pele 17:22: "**Jehova a utloa lentsoe la Elia, 'me moea oa ngoana oa khutlela ka ho eena, a boela a phela.**" Mohlololo o joalo one o boetse o hokantsoe le Elisha: Marena a bobeli 4:34: "**A ntoo nyoloha, a paqama holim'a ngoana, a bea molomo oa hae molomong oa hae, le mahlo a hae mahlong a hae, le liatla tsa hae liatleng tsa hae, a ikotlolla holim'a hae, 'me nama ea ngoana ea futhumala.**" Etsoe le ho ama masapo a Elisha (joalokaha Bibebe e hlalosa) ho ne ho khutlisetsa mofu bophelong: Marena a bobeli 13:21: "**E itse mohlomong, ha ho patoa mofu, ba bona ho hlaha sehlopha. Ebile ba lahlela mofu lebitleng la Elisha, 'me mofu ha a thetsa masapo a Elisha, eaba o boela a phela, a tsoha, a ema ka maoto.**"

C. Empa Jesu one a tsamaea holim'a metsi.

M. Moshe o ile a otlolla letsoho la hae holim'a leoatle: Exoda 14:22: "**Bana ba Iseraele ba tsamaea ka har'a leoatle mobung o omileng, metsi ea e-ba lerako ho bona ka tshong le letona le ka leqeleng.**"

C. Empa Jesu o ne a leleka meleko.

M. Jesu ka boeena o phatlallalitse hore batho ba bang ba ka etsa joalo: Mattheu 12:26-27 le Luka 11:18: "**Satane ha a leleka Satane, eba o khaohane ho itoants'a; ana 'muso oa hae o ka tiea joang? Ha ke fela ke leleka batemona ka Beelsebule, bara ba lona, bona, ba ba leleka ka mang? E tla ba bona baahloli ba lona ke hona.**" Hape, le

barutoana ba ne ba khona ho leleka meleko, joalokaha Jesu a itse: Mattheu 7:22: "**Tsatsing leo, ba bangata ba tla re ho 'na: Morena, Morena, na ha rea ka ra porofeta ka lebitso la hao na? Na ha rea ka ra leleka batemona ka lebitso la hao na? Na ha rea ka ra etsa mehlolo e mengata ka lebitso la hao na?"**

Ekasita le baporofeta ba bohata ba etsa mehlolo, joalokaha Jesu a porofetile ka boeena: Mattheu 24:24: "**Hobane ho tla hlaha bo-Kreste ba bohata, le baporofeta ba bohata, 'me ba tla etsa mehlolo e meholo le meeka e ka thetsang le bona bakhethoa, hola ke ntho e ka etsoang.**"

C. Empa Elija le Elisha ba entse mehlolo ka ho rapela ho Morena.

M. Jesu le eena o entse mehlolo ka mohau oa Molimo, joalokaha a cholo ka boeena: Johanne 5:30: "**Ke sitoa ho etsa letho ke 'nots'i ...**" ho Luka 11:20: "**"Empa, ekare ha ke leleka batemona ka monoana oa Molimo, 'muso oa Molimo o le fihletse ruri."**

Mehlolo eohle eo Jesu a e entseng e entsoe ke baporofeta ba tlileng pele ho eena, barutoana etsoe le batho ba sa lumeleng. Ka mantsoe a mang, Jesu o ne a khona ho etsa mesebetsi e meholo moo ho neng ho se tlhokahalo ea tumelo: Mareka 6:5-6: "**A sitoa ho etsa mohlolo moo, ha e se oa ho folisa ba kulang ba se bakae, ka ho ba Bea matsoho holimo. 'Me a makala ke ho se lumele ha bona, a ntso chalaka le metsana e kathoko, a ntse a ruta."**"

C. Empa Jesu o tsohile bafung kamor'a letsatsi la boraro a shoele.

M. Re tla bua ka ho thakhisoa hoa hae ha moraonyane, kaha hona le lintlha tse sa hlakang ka taba e joalo. Ha joale, ke tla re ke se builoeng ke Paulosi, ea sa kang a bona Jesu a phela: Timothea oa bobeli 2:8: "**"Hopola hobane Jesu Krese, eleng oa leloko la Davida, o tsohile bafung, kamoo Evangelii ea ka e bolelang kateng."**

Litemana tsena tsa tsoho ea bafu ho Mareka 16:9-20 li tlositsoe Libibeleng tse ngata. Haeba e sa tlosoa, e ngoloa ka litlhaku tse nyane

kapa lipakeng tsa masakana le tlhaloso. Sheba “The Revised Standard Version”, “The New American Standard Bible”, le “The New World Translation of the Holy Scriptures” ea lipaki tsa Jehova. Ere ke u botse ntho ele 'ngoe: **Na Jesu o kile a ipitsa Molimo kapa a re: "Ke nna enoa, Molimo oa lona, ke hore le nthapele?"**

C. Che, empa ke Molimo le motho.

M. Na ke seo a se boletseng?

C. Che.

M. Kannete, o hlalositse seo Esaia a se profetileng hore batho ba tla rapella Molimo lefela le hore ba tla lumela tseleng tsa batho tse sa tsoeng ho Molimo: Mattheu 15:9: **"Ba nkhumamella lefeela, ha ba ruta lithuto tseo e leng melao ea batho."**

Tsela tsohle tsa bolumeli tsa Sekeresete sa hajoale ke tse qaliloeng ke batho: Boraro bo teroneng, ho ba mor'a Molimo hoa Jesu, Sebe sa tlhaho le tefo ea libe. Ho tsoa puong ea Jesu, e ngotsoeng ho Testamente e ncha, ho hlakile hore ha a so ipitse molimo kapa ho ts'oants'oa le Molimo: **"...hobane ha ke etse letho ke 'nots'i, ke mpa ke bolela litaba tseo, joalo ka ha Ntate a nthomile."** (Johanne 8:28); **"...hobane Ntate o moholo ho 'na"** (Johanne 14:28); **"...Utloa, Israele; Morena, Molimo oa rona, ke Morena a 'nots'i"** (Mareka 12:29); **"...Molimo oa ka, Molimo oa ka, u ntloheletse'ng na?"** (Mareka 15:34); **"...Ntate, ke neela moea oa ka matsohong a hao!"** (Luka 23:46); le **"Empa ha e le bakeng sa letsatsi leo le hora eo, ha ho ea tsebang, leha e le mangeloi a leholimong, leha e le Mora, ha e se Ntate feela."** (Mareka 13:32). Jesu one a bitsoa moporofeta, tichere ho tsoa ho Molimo, Mohlanka oa Hae, Mesiea eaba kamor'a nakoana e se e eba Mor'a Molimo eaba e se e eba Molimo ka sebele.

Ha re sebeliseng boinahano ba rona: Ebe mosali oa 'mele le moea a ka tsoala Molimo joang? Jesu o ne a khaleha ha Molimo Eena A sa robale kapa hona ho otsela: Pesalema 121:4: **"Bona, ha a otsele, ha a robale, molebeli oa Israele."** Molimo O ts'oanelo ho ba Matla Ohle. Empa

batho ba ka khona ho Mo ts'oela ka mathe joang, ba ka mo thakhisa joang, joalokaha Bibebe e hhalosa? Jesu ekaba Molimo joang ane a rapela Molimo joaloka batho ba bang: Luka 5:16: "**Ha e le eena, o na a lula mafeelleng, a ntse a rapela.**"

Jesu o ile a lekoa ke Satane ka matsatsi a mashome a mane (Luka 4:1-13), empa ho Jakobo 1:13 ho thoe: "**...hobane Molimo ha o lekoe ke bobe ...**" Jesu ekaba Molimo joang? Re ka fokotsa ho ea pele.

C. Ho joalo, le nna ka bonna ha ke e utloisise, empa re lokela ho e amohela ntle le ho fatisisa.

M. Ebe seo ha se khahlanong le Bibebe ka boeona moo ereng u lokela ho fumana bopaki pele u amohela ntho? Bona Bathesalonike ba pele 5:21: "**Lekang tsohle; le tiise tse molemo.**"

C. Kannete e ea ferekanya.

M. Empa ho Bakorinthe ba pele 14:33 ho thoe: "**Hobane Molimo hase Molimo oa mofere-fere, empa ele oa khotso...**" Litumelo tse entsoeng ke batho li jala pherekano.

Thuto ea ho ba mora hoa Jesu Keresete

M. Na Jesu ke Mor'a Molimo?

C. E, hojoalo. Bala Mattheu 3:17, moo Jesu a neng a kolobetsoa ke Johanne: "**Me ha utloahala lentsoe le tsoang maholimong, le re: Enoa ke Mora oa ka ea ratoang, eo ke khahlisoang ke eena.**"

M. Ha u ea lokela ho amohela lentsoe "mora" ka moelelo oa lona, hobane Bibele e boela e le sebelisa ho Baporofeta ba bangata le batho ba bangata ele bara le bana ba Molimo. Bala Exoda 4:22.

C. "U tle u re ho Faro: Ho thoe ke Jehova: Iseraele ke mor'a ka oa letsibolo;"

M. Mona ke Jakobo (Iseraele) mor'a oa Hae oa letsibolo. Bala Samuele oa bobeli 7:13-14 kapa Likronike tsa pele 22:10.

C. "Ke eena ea tla hahela lebitso la ka ntlo, 'me ke tla tiisa terone ea 'muso oa hae ka bo sa feleng; ke tla ba ntata'e, eena e be mor'a ka...."

M. E tla ferekanya ha u ka bala Jeremia 31:9: "...**ke tla ba ntat'a Iseraele, Efraime e be ngoan'a ka oa letsibolo.**" Ho Exoda 4:22 honajoale, Israele ene ele letsibolo. Eo eleng letsibolo hantle ke mang: Iseraele kapa Eforeimi? E tsoe le batho feela ekaba bana ba Molimo. Bala Deuteronomia 14:1.

C. "Le bana ba Jehova, Molimo oa lona; ..."

M. Batho ba tloaelehileng feela ba ntse ba bitsoa matsibolo. Bala Baroma 8:29.

C. "Hobane bao o itsebetseng bona pele, o bile o ba reretse pele, hore ba tla bapa le sets'oants'o sa Mor'a oona, hore eena e tle e be oa letsibolo har'a baena ba bangata."

M. Haeba kaofela hoa bona ke matsibolo, Jesu eena ke eng?

C. Ke eena feela mor'a Molimo ea emotsoeng.

M. Khale haholo pele Jesu a tsoaloa, Molimo O ne A re ho Davita (Lipesalema 2:7): "**A nke ke phete morero, Jehova o itse ho 'na: U Mora oa ka, kajeno ke u tsoetse.**" Ka hona, Davita le eena ke mor'a Molimo ea emotsoeng. Moelelo oa 'mor'a Molimo ha se ho bolela hore ke mora joalokaha ho tsebahala empa ele lepata. E ntse e kaba motho emong le emong ea ratoang ke Molimo. Jesu le eena o boletse hore Molimo ha se ntate oa hae a le mong empa Ntate oa lona (Mattheu 5:45, 48).

C. "Le tle le be bana ba Ntat'a lona ea maholimong" le ""Me joale, phethahalang, joalo ka ha Ntat'a lona ea maholimong a phethehile.**"**

M. U ka bona hore libakeng tse ngata tsa Bibele polelo "mora oa Molimo" le bonts'a lerato, ho loka le hoba haufi le Molimo, le hore ha le a lokela ho sebelisoa ho Jesu a le mong. U tla bona bara le barali ba Molimo: Bakorinthe ba bobeli 6:18: "**"Me ke tla ba ntat'a lona, le ba bara ba ka le barali ba ka, ho thualo ke Morena ea matla 'ohle.**" Ho hlahlobeng temana ena le tse ling tsa Bibele, ha ho lebaka la hore na hobaneng Jesu a nkoa ele mor'a Molimo ka ho khetholleha.

C. Empa ha a na ntate. Ke ka hona a bitsoang mora oa Molimo.

M. Ha u cho joalo u lokela ho nka Adama ele mora oa Molimo, kaha one a sena ntate le 'm'e. Ho Luka 3:38, ho itsoe "**... oa Setha, oa Adama, oa Molimo.**" Bala Baheberu 7:3.

C. "ea se nang ntat'ae le 'm'ae, ea se nang le leloko, leha e le qaleho ea lits'iu le qetello ea bophelo; empa e le ea entsoeng ea ts'oanang le Mor'a Molimo – e ea 'ne e sa le e le moprista ka ho sa feleng."

M. Ke mang? Karabo e ho Baheberu 7:1: "**Ke Melkisedeke eo, morena oa Saleme, le moprista oa Molimo o moholo-holo, ea neng a ee ho khahlanyetsa Abrahama...**" O batla a khetholohile le ho feta Jesu le Adama. Hobaneng ho sa nkoe eena ele mor'a Molimo kapa Molimo ka sebele?

C. U bitsa Jesu eng hee?

M. Mamoseleme a mmitsa Jesu, mor'a Maria.

C. Che ha ho ea ka latolang sena.

M. Ho joalo, e bonolo ebile ha ho ea ka e hanang. Jesu o ipitsitse mor'a motho a ba a hana ho bitsoa mor'a Molimo. Bala Luka 4:41.

C. "Le batemona ba tsoa ho ba bangata, ba hooa, ba re: Ke uena Kreste, Mora oa Molimo. Jesu a mpa a ba khalemela, a se ke a ba lumella ho bua, kahobane ba ne ba mo tseba hobane ke eena Kreste."

M. Ho hlakile mona hore o hanne ho bitsoa mora oa Molimo. O boetse o latotse mosebetsi o joalo ho Luka 9:20-21, a ba a bolella barutuoa ba hae hore ba se mo nke joalo.

C. "A re ho bona: Lona, le re ke mang? Eaba Simone Petrose o araba, a re: U Kreste oa Molimo. A mpa a ba laea haholo, hore ba se ba bolella motho joalo."

M. Jesu, ea neng a lebeletsoe ele Messiah, le moporofeta, o ile a nyolohela boemong ba tichere a ba nyolohela ho ba mor'a Molimo, Morena 'me qetellong ho ba Molimo ka sebele. Bala Johanne 3:2: "**A tla ho Jesu bosiu, a re ho eena: Rabbi, rea tseba u moruti ea tsoang**

ho Molimo..."; Johanne 6:14: "**"Me batho bao, eitse ha ba bone mohlololo o entsoeng ke Jesu, ba re: Ka 'nete enoa ke moporofeta eo ho itsoeng, o tla tla lefats'eng.**" Jesu o boela a bitsoa moporofeta ho Johanne 7:40; Mattheu 21:11; Luka 7:16 le 24:19. Ho Liketso 9:20, re bala: "**A phakisa a bolela Jesu masinagogeng, a tiisa hore ke Mora oa Molimo.**" (U ka eleloa hore le Bakeresete ba pele ba ne ntse ba sebelisa masinagoge, empa e itse hoba Bokeresete bo khelohe lithutong tsa Jesu tsa mathamo, ba qala ho etsa likereke. Paulosi, Barnabase le balichaba ba ile ba lelekua masinagogeng kaha ba ne ba qosoa ka liketso tse lits'ilala. Sheba Liketso 13:50, 17:18, le 21:28.). Ho Luka 2:11, ho itsoe: "**ke hore, kajeno, le tsoaletsoe 'Moloki, motseng oa Davida; ke Kreste, Morena.**" ha ho Johanne 1:1 ho itsoe: "**Lentsoe le ne le le ts'imolohong, 'me Lentsoe le ne le le ho Molimo, 'me Lentsoe e ne e le Molimo.**"

Na Jesu o thakhisitsoe?

M. Kor'an e hlalosa ho Surah 4:157 hore Jesu o ne a sa thakhisoa: "**Polelo tsa bona (Majude): 'Re bolaile Mesiea Jesu, Mor'a Maria Mohlanka oa Allah, empa ha ba (Majude) 'molaea, eka sita le hona ho mo thakhisa..."**" Na u ntse u lumela hore o shoetse sefapanong?

C. E-ea, o shoele eaba u tsoha bafung.

M. Rea lumellana hore ha ho motho ea boneng nakong eo a tsohang bafung. Ba fumane hore lebitla leo a neng a bolokiloe ka ho lona ha le sa na letho eaba ba etsa qeto ea hore o tsohile bafung, kaha barutuoa le lipaki tse ling ba 'mone a sa ntse a phela kamor'a seka thakhiso. Ha e bonolo hore ekaba kamoo Kor'an e hlalosang hore ha a shoa sefapanong?

C. Bopaki bo kae?

M. Ha re shebisane litemana tsa Bibele tse ts'ehetsang qeto ena. Seo u lumelang ho sona ke se builoeng ke Jesu kapa se utloiloeng ho tsoa ho barutuoa, baapostola le lipaki tse ling?

C. Ho hlakile ke lumela haholo se builoeng ke Jesu ka sebele.

M. Sena ke ho ea ka se builoeng ke Jesu: Mattheu 10:24: "**Morutuoa ha a ka holimo ho mosuoe oa hae, leha e le hore lekhoba le ka holimo ho morena oa lona."**"

C. Empa Jesu ka sebele o itse o tla tsoha bafung: Luka 24:46: "**eaba o re ho bona: "Ka tsela ena ho ngoliloe hore Kreste one a tla utloa bohloko le ho tsoha har'a bafu ka letsatsi la boraro."**"

M. Ho utloa bohloko ho lula ho fetelletsoa hangata Bibeleng hoo e rehiloeng "ho shoa" joaloka Paulosi a cholo ho Bakorinthe ba pele 15:31: "**Ke shoa ka matsatsi 'ohle; ke omela joalo ka sebaka sa ho**

ithorisa seo ke nang le sona ka lona ho Jesu Kreste, Morena o rona" (jk., ke shoa letsatsi le letsatsi). Mona ke mapaki a mang:

1. Ha a le sefapanong, Jesu a hoelehetsa ho Molimo sebakeng sa thuso: Mattheu 27:46: "**Molimo oa ka, Molimo oa ka, u ntloheletseng?"** Ho Luka 22:42, e boetse e hlalositse hore: "**a re: Ntate, Ntate, haeba u lakatsa, tlosa senoelo sena ho 'na. Leha ho le joalo, ho ke ho etsahale thato ea hao, eseng eaka.**" (Senoelo sena ke senoelo sa lefu.)
2. Thapelo ea Jesu hore a se shoele sefapanong e ile ea amohela ke Molimo, ho ea ka Luka, mongoli oa Baheberu le Jakobo. Ha ho le joalo, o shoetse sefapanong joang? Luka 22:43: "**Eaba lengeloi le hlaho ho eena, le e-tsoa leholimong, la mo matlafatsa.**" Ho bolela hore lengeloi le ile la mo atamela ho mo tiisetsa hore Molimo O ne A ke ke a mo siea feela: Baheberu 5:7: "**Ke Jesu eo, mehleng ea nama ea hae, ea kileng a hlahisa, ka mohoo o moholo le ka meokho, merapelo ea hae e bohloko ho ea neng a ka tseba ho mo loela lefung; 'me e itse hobane a utluoe, ka baka la borapeli ba hae.**" Lithapelo tsa Jesu li ile tsa "utloahala", ho bolelang hore Molimo O li arabetse: Jakobo 5:16: "... **Thapelo ea ea lokileng e na le matla a maholo ho sebetseng ha eona.**" Jesu ka boeena o itse ho Mattheu 7:7-10: "**Kopang, 'me le tla neoa; batlang, 'me le tla fumana; kokotang, 'me le tla buleloa. Hobane e mong le e mong ea kopang, oa neoa; ea batlang oa fumana, 'me ho buleloa ea kokotang. Ana motho ke ofe ho lona ea ka neang mora oa hae lejoe, ha a kopile bohobe? Kapa ha a kopile hlapi, na a ka mo nea noha?**" Haeba lithapelo tsohle tsa Jesu li amohetsoe ke Molimo, ho kenyelletsa thapelo ea hae ea hore a se shoe, a ka shoela sefapanong joang?
3. Maoto a hae ha a ka a rojoa ke masole a Baroma: Johanne 19:32-33: "**Eaba bahlabani ba tla, ba roba meomo ea oa pele, le ea e mong ea thakhisitsoeng le eena. E itse ha ba e-tla ho Jesu, e itse ha ba etla ho Jesu, hobane ba bone hore o se a shoele, ba se ke ba mo roba meomo.**" Na u ka its'etleha ka qeto ea masole hore Jesu o ne a se a shoele, kapa ba ne ba rata ho mo pholosa ka lebaka la ho lumela

hore o ne a sena molato? (Leha rona Mamoseleme re sa lumele hore Jesu o ile a thakhisoa).

Haeba Jesu o shoetse sefapanong, mali a hae a ne a lokela hore a ile a hoama, 'me ho ne ho se mali a neng a tla tsaratseha ho tsoa 'meleng oa hae ha a ne a hlajoa ka tsenene. Empa Testamente e ncha e hlalosa hore mali le metsi li ile tsa tsaratseha: Johanne 19:34: "**Empa e mong oa bahlabani a mo hlaba lehlakore ka lerumo, eaba mali le metsi a phakisa a tsoa ho lona.**"

4. Nakong eo Bafirisi ba botsang Jesu ka lets'oao la thomo ea hae ea 'nete, o ile a araba ka hore: Mattheu 12:40: "**Hobane joalo ka Jonase ha a bile matsatsi a mararo le masiu a mararo ka mpeng ea tlhapi e kholo, Mor'a motho le eena o tla ba maleng a lefats'e matsatsi a mararo le masiu a mararo.**" Ho sa tsotellehe hoa nako, eo eseng matsatsi a mararo le masiu a mararo empa letsatsi le le leng (Moqebelo, letsatsi feela) le masiu a mabeli (bosiu ba Labohlano le ba Moqebelo). Na Jonase o ne a phela ka mpeng ea tlhapi?

C. E ea.

M. Na Jonase one a ntse a phela nakong eo a neng a hlatsoa ho tsoa mpeng ea tlhapi?

C. E ea.

M. Ho bolela hore Jesu one a ntse a phela, joalokaha a porofetile.

5. Jesu ka boeena o hlalositse hore ha a shoela sefapanong. Mesong ea Sontaha Maria Magdalena o ile a ea lebitleng leo ho neng ho se letho kahar'a lona. O ile a bona motho ea neng a shebahala joaloka mohloekisa oa serapa. Kamor'a puisano, o ile a elelloa hore ke Jesu one a rata ho mo ts'oara. Jesu o ile a re, joalokaha Johanne 20:17 e boletse: "**ka se-Heberu ke ho re, moruti. – Jesu a re ho eena: Se nkame, hobane ha ke e-so ho nyoloheli ho Ntate; u mpe u ee ho banab'eso, u re ho bona...**" "Se nkame" mohlomong ke hobane maqeba a macha a ne a opa! "**ha ke e-so ho nyoloheli ho Ntate**" ho

bolelang hore o ne a ntse a phela, kaha hobane motho ha a shoa o khutlela ho 'Mopi oa hae. (Leha rona Mamoseleme re sa lumele hore Jesu o ile a thakhisoa sefapanong)

6. Kamor'a sekä thakhiso, barutuo ba ne ba lumela hore ha se Jesu ka sebele, ba ne ba nahana hore ke sepoko (moea) kaha motho ea tsohileng bafung e lokela "ho ba moea".

C. Ema hanyane. U tseba joang hore motho ea tsohileng bafung o lokela "ho ba ele moea"?

M. Seo ke se Jesu ka sebele a se cholong ka Bibeleng: hore ba lekana le mangelo.

C. Ke kae moo a chong joalo?

M. Ho Luka 20: 34-36: "**Jesu a araba, a re ho bona: Bana ba lefats'e lena ba nyala, 'me ba nyaloa; empa ba tläng ho neoa tokelo ea ho bona lefats'e le tläng le ts'oo ea bafu, ba ke ke ba nyala, le hona ba ke ke ba nyaloa. Hobane ha ba sa tla hlola ba e-shoa; hobane ba tla ts'oana le mangelo, 'me e tla ba bara ba Molimo, ha e se e le bara ba tsoho.**" Empa Jesu o ile a ba tiisetsa hore e ntse ele motho ea ts'oanang ka ho ba lumella hore ba mo ts'oare matsoho le maoto. Kaha ba ne ba sitoa ho mo lumela, o ile a kopa nama ho ba bonts'a hore o ntse a ja joaloka motho emong le emong. Bala Luka 24:36-43: "**³⁶Ba re ba sa bolela tseo, Jesu a hla a ema har'a bona ka sebele sa hae, a re ho bona: Khotso e be le lona! ³⁷Ba mpa ba ts'oha, ba ts'aba haholo, ba hloma eka ba bona seriti. ³⁸A re ho bona: Le ts'ohela'ng? 'me mehopolo e joalo e hlahela'ng lipelong tsa lona? ³⁹Bonang liatla tsa ka le maoto a ka, hobane ke 'na ka sebele. Ntoboketseng, le bone; hobane seriti ha se na nama le masapo, joalo ka ha le mpona ke e-na le 'ona. ⁴⁰Eitse ha a sa ba bolella hoo, a ba bonts'a liatla tsa hae le maoto. ⁴¹'Me kahobane ba ne ba sa belaela ka baka la ho thaba le ho makala, a re ho bona: Na mona le na le ntho e jeoang na? ⁴²Ba mo nea sesuma sa hlapi e besitsoeng le khekhe ea linots'i; ⁴³'me a li nka, a ja pel'a bona."**

7. Haeba u ntse u lumela hore o shoetse sefapanong, hoo ho bolela hore ene ele moporofeta oa bohata le hore ke ea furalletsoeng ke Molimo ho latela litemaneng tsena: Deuteronomia 13:5: "**Empa moporofeta eo, kapa molori oa litoro, o tla bolaoa...**"; Deuteronomia 21:22-23: "**²²Etlere ha motho a entse sebe se lokeloang ke lefu, 'me a bolaoa, ua mo fanyeha sefateng, ²³setopo sa hae se se ke sa sala sefateng bosiu bohle, u mpe u se epele ka lona letsatsi leo; hobane ea fanyehiloeng o rohakiloe ke Molimo, 'me ha u na ho silafatsa lefats'e leo Jehova, Molimo oa hao a u fang lona ho le rua.**"

Ho lumela hore o shoetse sefapanong ke ho nyenyefatsa boporofeta ba hae. Majude a iphatlalatsa a bolaetse Jesu sefapanong ele hore ba mo hlaise ele moporofeta oa bohata. Bakeresete ba lumela thakhisong ea sefapano, kaha e molemo ho tumelo ea bona ea ts'oarelo ea libe, ka hona ba amohela Jesu ea furalletsoeng. Bolumeli bona ba Bakeresete bo hanyetsana le lithuto tsa Bibele ho Hosea 6:6: "**Hobane ke thabela lerato haholo ho sehlabelo, ho tseba Molimo ke ho rata ho fetisa mahlabelo a licheso.**" E boele e hanyetsane le lithuto tsa Jesu ka sebele ho Mattheu 9:13: "**Empa e-eang, le ithute polelo e reng: Ke rata mohau, e seng sehlabelo...**" Hape Jesu o itse ho Mattheu 12:7: "**Hola la tseba ho lekanntsoeng ha ho thoe: Ke rata mohau, eseng sehlabelo, le ka be le sa ka la tsoa ba se nang molato.**"

C. Hobaneng hee batho ba lumela tsohong ea lefu?

M. Ke Paulosi ea rutileng ka tsoho ea lefu: Liketso 17:18: "**... ba bang ba ne ba re: Na mobua-bui eo o re'ng? ba bang ba re: Eka o bolela melimo esele. E ne e le ka baka la hobane a na a ba bolella Jesu le tsoho ea bafu.**" Paulosi, ea neng a es'o bone Jesu, ebile o ntse a tiisa hore tsoho ea bafu ke thuto (boiqapelo ba hae) ea hae (Timothea oa bobeli 2:8): "**Hopola hobane Jesu Kreste, eleng oa leloko la Davida, o tsohile bafung, kamoo Evangelii ea ka e bolelang kateng;**" Ebile ke eena (Paulosi) oa pele oa hore Jesu ke mor'a Molimo: Liketso 9:20: "**A phakisa a bolela Jesu masinagogeng, a tiisa hore ke Mora oa Molimo.**" Sena se bolela hore, Bokeresete ha se thuto tsa Jesu empa tsa Paulosi.

C. Empa Mareka 16:19 e hlalosa hore Jesu o ile a nyolleloa leholimong 'me a lula ka letsohong le letona la Molimo: "**E itse hobane Morena a bue le bona joalo, a nkela leholimong**, 'me a lula letsohong le letona la Molimo."

M. Joalokaha ke u bolelletse pejana, Mareka 16:9-20 ke keketso ea morao ea gospеле ea Mareka 'me ha e na bonnete ho hang kaha e ne ele sieo lingoliloeng tsa pele pele, hape le mokhoa oo e ngotsoeng ka teng o fapane le lingoliloeng tse ling tsa hae 'me ka hona ho hlakile hore e ngotsoe ke motho emong, ke ka hona e nts'itsoeng ho libuka tse ling: "The Revised Standard Version", "The New American Standard Bible" le "The New World Translation of the Holy Scriptures" ea kereke ea lipaki tsa Jehovah. Haeba u ntse u lumela hore Jesu o senotsoe ke Molimo hobane feela a nyolletsoe leholimong, hobaneng u sa amohele hore le baporofeta ba bang ba senotsoe ke Molimo joalokaha le bona ba nyolletsoe leholimong?

C. Ke bafeng bao?

M. Elija: Marena a bobeli 2:11-12: "... 'me **Elia a nyolohela maholimong ka setsokotsane.** ¹²**Elisha a bona hoo, a hooeletsa...Ebile ha a sa 'mona...**" Enoke le eena Molimo O ile a mo nkela leholimong: Genese 5:24: "**Enoke a 'na a tsamaea le Molimo oa 'nete. Joale ha aa ka hlola a e-ba teng, etsoe Molimo o ile a mo nka.**" Sena se boetse sa phethoa ho Baheberu 11:5: "**Ka tumelo, Enoke o nkiloe hore a se ke a bona lefu, 'me ha a ka a fumanoa, kahobane Molimo o no o mo nkile; 'me enere a e-so nkoe, o pakile hore o khahlisitse Molimo.**"

Thuto ea ts'oarelo le Sebe sa tlholeho

C. E le hore ts'oarelo ea sebe ka lebaka la thakhiso sefapanong sa Jesu ha se karolo ea thuto ea Jesu?

M. Ena ke thuto ea ts'oarelo ea libe, e ileng ea amohelo a ke Kereke lilemo tse makholo a mararo kapa a mane kamor'a hore Jesu a tlohe lefats'eng. E hanyetsana le Bibele, joalokaha temana tsena li bonts'a: Deuteronomia 24:16: "**Bo-ntat'a bana ba se ke ba bolaoa ka baka la bana ba bona, le bana ba se ke ba bolaoa ka baka la bo-ntat'a bona; e mong le e mong a bolaeloe sebe see e leng sa hae.**"; Jeremia 31:30: "**Empa e mong le e mong o tla shoa ke bokhopo ba hae...**", Ezekiele18:20: "**Moea o etsang sebe, ke oona o tla shoa. Mor'a motho eo a ke ke a jara letho la molato oa bokhopo ba ntat'ae, 'me motho a ke ke a jara letho la molato oa bokhopo ba mora oa hae; ho loka ha ea lokileng ho tla ba holim'a hae le bona.**" Adama le Eva ba jere libe tsa bona, tse ileng tsa ts'oarelo a ke Molimo (Allâh) ho ea ka Islamo.

C. Empa tsena li fumaneha ho Testamente ea khale.

M. Bala hore na Jesu ka boeena o itseng ho Mattheu 7: 1-2.

C. "**Se ahloleng, le tle le se ke la ahloloa; hobane le tla ahloloa ka kahlolo eo le ahlolang ba bang ka eona; 'me tekanyo eo le lekanyang ba bang ka eona, le tla lekanyetsoa ka eona le lona.**"

M. Bala Bakorinthe ba pele 3:8.

C. "**"Me ea hlomang, le ea nosetsang, ke ntho e le 'ngoe feela; 'me e mong le e mong o tla amohela moputso oo e leng oa hae, ka tekanyo ea mosebetsi oo e leng oa hae."** Empa re lumela ho sebe sa tlhaho!

M. U ntse u hloka ke u fe bopaki ba hore bana ba tsoetsoe ntle le sebe?
Bala Mattheu 19:14.

C. "Jesu a re ho bona: Lesang bana, le se ke la ba thibela ho tla ho 'na; hobane 'muso oa maholimo ke oa ba joalo ka bona."

M. Ele hore batho bohole ba tsoetsoe ntle le sebe 'me bana bohole ke ba 'muso oa leholimo. Na u ea tseba hore ke Paulosi ea felisitseng Molao oa Moshe? Bala Baroma 7:1-6.

C. "¹ Banab'eso, ana ha le tsebe-hobane ke bua le ba tsebang molao-hobane molao o busa motho mehleng eohle ha a sa phela? ² Ho joalo, mosali ea pusong ea monna o bofeletsoe ho monna oa hae ke molao, monna ha a sa phela; empa ha monna a e-shoa, eba o holotsoe molaong oa monna. ³ Ha ho le joalo, ha a ka nyalana le monna e mong, monna oa hae ha a sa phela, o tla bitsoa mofebi; empa ha monna oa hae a shoele, o holotsoe molaong, 'me joale, ha a ka nyalana le monna e mong, a ke ke a bitsoa mofebi. ⁴ Le lona, banab'eso, le shoele ka ng'a ea molao ka 'mele oa Kreste, le tle le nyaloie ke e mong, e leng ea tsöhileng bafung, re tle re behele Molimo litholoana. ⁵ Hobane, eitse ha re ne re sa le nameng, maikutlo a libe, a halefisoang ke molao, a na a sebetsa lithong tsa rona a tle a hlahise litholoana tsa lefu. ⁶ Empa joale, re holotsoe molaong, ha re shoele ka ng'eng ea molao oo re neng re bofiloe ke oona, re tle re sebeletse Molimo bocheng ba moea, e seng ka letere e tsofetseng."

M. E re ke u botse potso. Hobaneng u lumela ho tsoho ea bafu ha Paulosi ka boeena, ea neng a e so bone Jesu ha a ntse a phela, a lumela hore ke kosepele ea hae?

C. E ngotsoe kae?

M. Bala Timothea oa bobeli 2:8.

C. "Hopola hobane Jesu Kreste, e leng oa leloko la Davida, o tsohile bafung, kamoo Evangelia ka e bolelang ka teng." Empa hobaneng re lokela ho lumela hore o thakhisitsoe a ba a tsoha bafung?

M. Ha ke tsebe. Islamo, thuto ea baporofeta bohle ba Molimo, ha e silafatsoe ka bolumeli le litsela tsa batho ba sa tsebeng Molimo ba khale kapa litloaelo tsa bona tsa boiqapelo.

C. Ke seo ke ntseng ke se tsoma.

M. Hobaneng u sa amohele ho etsa Shahada (boitlamo), pele ka Sesotho ebe u e latellisa ka Searabo? E re ke u thused ho e bitsa hantle.

C. “Ke beha bopaki hore ha ho molimo o lokeloang ke ho rapeloa ele kannete ntle le Allah, Ea se nang molekane (bomolimong ba Hae) le hore Muhammad ke mohlanka oa Hae le morumuoa.” (Ashhâdu allâ ilâha illâ Allâh Wahdahu la sharîka Lah, wa ashhâdu anna Muhammadan ‘abduhu wa rasuluh). Na Moporofeta Muhammad ho buuoe ka eena kahar'a Bibele?

M. E ea, empa ha ho bohlokoa hore Lemuslim le tsebe ka eena ho tsoa Bibeleng, ke tla rata ho e shebisana le uena hanyane nakong e tlang.

Tlhakiso: Ho tloha mona puisano e se e tlo ba lipakeng tsa Mamuslim a mabeli: "M" le "m."

Muhammad (KEL) kahar'a Bibele

Bobeli Ishmaele le Isaka ba ne ba Hlohonolofalitsoe

M. Hobaneng Ishmaele le 'm'e oa hae ba ile ba siea Sara?

m. Kamor'a hore Isaaka a khoesoe, 'm'e oa hae Sara o ile a bona Ishmaele a mo ts'eha. Kamor'a moo, ha a ka a rata ha Ishmaele ekaba mojalefa 'moho le mora oa hae Isaaka: Genese 21:8-10: "⁸**Ngoana a hola, a ba a khoisoa; 'me Abrahama a etsa mokete o moholo ka letsatsi leo Isaaka a khoisoang ka lona.** ⁹Empa Sara a bona mora oa Agare, mo-Egepeta, eo Agare a mo tsoaletseng Abrahama, a ntse a ts'eha. ¹⁰Eaba o re ho Abrahama: Lelekisa lekhabunyane leo le mora oa lona, hobane mora oa lekhabunyane leo a ke se ke a ja lefa hammoho le mor'a ka Isaaka."

M. Isaaka one a ka ba le lilemo tse peli ha ne a khoesoa. Ka nako eo Ishmaele one a le lilemo li leshome le metso e ts'eletseng, kaha Abrahama one a e na le tse mashome a robeli a metso e ts'eletseng nakong eo Agare a belehang Ishmaele ebile one a le lilemo tse lekholo ha Isaaka a belehoa, ho ea ka Genese 16:16: "**Mohla Agare a tsoallang Abrame Ishmaele, lilemo tsa Abrame li ne li le mashome a robileng meno e 'meli a metso e ts'eletseng.**" le Genese 21:5: "**Lilemo tsa Abrahama li ne li le lekholo mohla a tsoalloang Isaaka, mora oa hae.**" Genese 21:8-10 leha e hanyetsana le Genese 21:14-21, moo Ishmaele a hlhang joaloka lesea, a behiloe holim'a lehetla la 'm'e oa hae, a bitsoa "lesea" le "ngoana", ka nako eo ba sieang Sarah: "**Eaba Abrahama o tsoha ka meso, a nka bohobe le sehoana sa metsi, a li nea Agare, a mo jarisa tsona lehetleng, a mo nea le ngoana... Tsoha, u emise moshanyana, u mo ts'oare ka letsoho ...**" Ke litaba tsa ngoana eseng tsa mohlankana tsena. Sena, se bolela hore Ishmaele le 'm'e oa hae Agare ba tsamaile nako e telele pele ho tsoalo ea Isaaka. Ho ea ka lehlakore la Islamo, Abrahama o ile a nka Ishmaele

le Agare eaba o theha motse o mocha Makkah e bitsoang 'Paran' ka Bibeleng (Genese 21:21), ka lebaka la taelo ea Molimo ho Abrahama ele karolo ea morero oa Hae. Agare o ile a matha makhetlo a supileng lipakeng tsa maralla a mabeli, Sâfa le Mârwa, a tsoma metsi. Sena ke qaleho ea moetlo o etsoang ka nako ea leeto la borapeli Makkah. Seliba sa metsi se hlalositsoeng ho Genese 21:19 se ntse se le teng ebile se tsebahala ka hore ke **Zâmzam**. 'Moho Abrahama le Ishmaele ha morao ba ile ba aha Ka'bah motseng oa Makkah. Sebaka seo Abrahama a neng a tloaetse ho etsetsa thapelo ho sona pel'a Ka'bah se ntse se le teng le hajoale ebile se tsebahala ka hore ke **Maqâm Ibrahim**, eleng boemelong ba Abrahama. Ka nako ea leeto la borapeli, baeti ha ba le Makkah le Mamoseleme hohle lefats'eng ba etsa sehopotso sa sehlabelo sa Abrahama le Ishmaele ka ho hlaba likhomo.

m. Empa Bibele e hlalosa hore Isaaka ke eena ea neng a etsoa sehlabelo.

M. Lehlakore la Islamo le bonts'a selekane pakeng tsa Molimo, Abrahama, le mor'a hae a le mong Ishmaele ha se ne se etsoa se bile se phethelo nakong eo Ismaele a neng a lokeloa ke ho etsoa sehlabelo. Ka letsatsi le ts'oanang, Abrahama, Ishmaele le banna bohole ba lulang ha Abrahama ba ile ba bolotsoa. Ka nako eo Isaaka o ne a so tsoaloe: Genese 17:24-27: "²⁴**Abrahama e ne e le motho ea lilemo tse mashome a robileng mono o le mong a metso e robileng mono o le mong, mohla a bolotsoang;** ²⁵**'me Ishmaele, mor'a hae, o na a na le lilemo tse leshome le metso e meraro, mohla a bolotsoang.** ²⁶**Ka lona letsatsi leo, Abrahama a bolla le Ishmaele, mor'a hae,** ²⁷**le banna bohole ba tsoaletsoeng tlung ea hae, le ba rekiloeng ka chelete ho balichaba, ba bolla le eena."**

Selemo kamor'a moo, Isaaka o ile a belehoa eaba o bolotsoa kamor'a matsatsi a robeli a tsoetsoe: Genese 21:4-5: "**Abrahama a bolotsa Isaaka, mor'a hae, mohla a nang le matsatsi a robileng meno e 'meli, kamoo Molimo o nong o mo laetse kateng. Lilemo tsa Abrahama li ne li le lekholo mohla a tsoalloang Isaaka, mora oa hae.**" Joale, ha selekane se se entsoe ebile se phethetsoe (lebollo le

sehlabelo) Abrahama o ne a le lilemo tse mashome a robong le metso e robong ha Ishmaele eena a ne a le lilemo tse leshome le metso e meraro. Isaaka o ile a tsoaloa selemo se latelang, nakong eo Abrahama a neng a le lilemo tse lekholo.

Litloholo tsa Ishmaele, Moporofeta Muhammad (KEL), ho kenyelletsa le Mamoseleme ohle, ba setse ba ntse ba ts'epahalla selekane sa lebollo. Lithapelong tsa bona tsa letsatsi le letsatsi tse hlano, Mamoseleme ba tlotlisa Abrahama (KEL) le litloholo tsa hae ka lithoriso tsa Muhammad (KEL) le litloholo tsa hae.

m. Empa ho Genese 22 ho hlalositsoe hore Isaaka o ile a etsoa sehlabelo.

M. Kea tseba, empa u tla bona khanyetsano lipakeng tsa litemana mono. Ho itsoe "**mor'a hao ea 'nots'i Isaaka.**" Na e ne e sa lokela hore ebe ho itsoe "**mor'a hao ea 'nots'i Ishmaele,**" nakong eo Ishmaele a neng a ena le lilemo tse leshome le metso e meraro, Isaaka o ne a e-so tsoaloe? Nakong eo Isaaka a tsoaloang, ke ha Abrahama a e ba le bara ba babeli. Ka lebaka la boikhabi, lebitso la Ishmaele le ile la fetoleloa ho Isaaka hohle kahar'a Genese 22. Empa Molimo O ile A etsa hore ba siee lentsoe "**a nots'i**" ho re bonts'a hore na e ne e lokela ho ba joang.

Mantsoe "**me ho atiseng ke tla atisa moloko oa hao**" a ho Genese 22:17 a ne a ile a buuoa ho Ishmaele pejana ho Genesis 16:10. Ebe Genese 22 e ne e sa bue ka Ishmaele ka nako eo? "**me ke tla mo etsa sechaba se seholo**" e phethiloe makhetlo a mabeli ka Ishmaele ho Genese 17:20 le Genese 21:18, 'me ha a ka a sebelisoa ho Isaaka ho hang.

m. Majude le Bakeresete ba lumela hore Isaaka o ne a le betere ho feta Ishmaele.

M. Ba ka cho joalo ha ba rata, empa Bibele ha e ts'ehetse maikutlo ao ho ea ka Genese 15:4: "**Eaba ke moo lentsoe la Jehova le fihlang ho eena, la re: Enoa a ke ke a ja lefa la hao, empa ea tlang ho tsoa**

lethekeng la hao, ke eena ea tlang ho ja lefa la hao."" Joale, Ishmaele le eena e ne ntse ele mojalefa oa Abrahama.

Genese 16:10: "**Lengelo la Jehova la re ho eena: Ke tla ngatafatsa litloholo tsa hao haholo, bongata ba tsona bo be sitele ho baloa.**"

Genese 17:20: "**Ha e le bakeng la Ishmaele, ke u utloile: Bona, ke tla mo hlohonolofatsa, ke mo atise, ke mo ngatafatse haholo-holo; o tla tsoala marena a leshome le metso e 'meli, 'me ke tla mo etsa sechaba se seholo.**"

Genese 21:13: "**Empa ha ele mora oa lekhabunyane, le eena ke tla mo etsa sechaba, hobane ke ngoan'a hao.**"

Genese 21:18: "**Tsoha, u emise moshanyana, u mo ts'oare ka letsoho, hobane, ke tla mo etsa sechaba se seholo.**"

Deuteronomia 21:15-17: "**Ekare ha motho a e-na le basali ba babeli, e mong e le ea ratoang, emong e le ea hloiloeng, 'me ea ratoang le ea sa ratoeng ba mo tsoaletse bana, 'me mora oa letsibolo e le mora oa mosali ea hloiloeng; mohla ntat'a bona a abelang bana ba hae lefa la tsee a nang le tsona, a ke ke a bea mora oa ea ratiloeng e moholo bakeng sa mora oa ea hloiloeng, e leng eena letsibolo; a mpe a tiise boholo ba mora oa ea hloiloeng ka ho mo nea kabelo tse peli tsa lintho tsohle tsa hae, hobane ke eena seholoho sa bona ba hae; tokelo ea letsibolo ke ea hae.**" Islamo ha e hanyetse tlhohonolofatso ea Molimo ho Isaaka le moloko oa hae, empa mor'a oa lits'episo ene ele Ishmaele, eleng ho tsoa ho eena ho ileng hoa phahama Muhammad (KEL) ele mokoallo oa baporofeta.

m. Empa Bakeresete le Majude ba hlalosa ha Ishmaele ene ele ngoan'a bonyatsi.

M. Seo ke se ba se chong, empa eseng seo Bibele e se hlalosang. Ho ka tla joang hore Moporofeta a moholo joalo ka Abrahama (KEL) a be le mosali ea seng molaong le mora kantle ho lenyalo!

Genese 16:3: "...'me a mo (Agare) **neela Abrame, monna oa hae, hore e be mosali oa hae.**" Haeba lenyalo la bona le ne le le molaong, ho tla joang hore moloko oa bona o be ka thoko ho molao?

Lebitso Ishmaele le bile le khethuoe ke Allah ka sebele: Genese 16:11: "**Hape, lengeloi la Jehova la re ho eena: Bona, u emotse, 'me u tla tsoala mora, 'me u tla mo rea lebitso la Ishmaele, hobane Jehovah o mametse ho hlorisoa ha hao.**" Ishmaele ke hore "Molimo O ea utloa". Ke kae ka Bibeleng moo ho ngotsoeng hore Ishmaele ke ngoana oa bonyatsi?

m. Ha ho na moo ho ngotsoeng.

M. Pele haholo ho tsoalo ea Ishmaele le Isaaka, Allah O ile A etsa selekane le Abrahama: Genese 15:18: "**...a re: Litloholo tsa hao ke li neile lefats'e lena, ho nka nokeng ea Egepeta ho isa nokeng e kholo, noka ea Eufrate.**" Ebe karolo e kholo ea lefats'e la Arabia ha e oele lipakeng tsa linoka tse peli Nile le Euphrates, moo litloholo tsohle tsa Ishmaele li phetseng teng?

m. U bolela hore ha ho lefats'e le ts'episitsoeng Isaaka le litloholo tsa hae?

M. Rona Mamoseleme ha re hane hore Isaaka le eena o ne a hlohonolofatsoe. Sheba Genese 17:8: "**'Me lefats'e la bojaki ba hao, lefats'e lohle la Kanana, ke le nea uena le litloholo tsa hao tse ka mora' hao, le le rue ka ho sa feleng, 'me ke tla ba molimo oa bona.**"

Na u khona ho bona phapano hore hobereng Abrahama a ne a bitsoa "molichaba" naheng ea Kanana empa a sa bitsoe joalo lefats'eng le lipakeng tsa noka ea Nile le ea Euphrates? Joalo ka Chaldean, ene ele Learabo ho feta mojude.

m. Empa selekane se ne se entsoe le Isaaka, ho ea ka Genese 17:21: "**Empa selekane sa ka ke tla se tiisa le Isaaka, eo Sara a tlang ho u tsoalla eena isao, oona motsotsong ona.**"

M. Ele hore se se behella Ishmaele ka thoko? Ke ho kae Bibeleng moo ho itsoeng Allah A ke ke A etsa selekane le Ishmaele?

m. Ha ho eo.

Tsela eo Moporofeta a bonoang ka eona

Jeremia 28:9: "Ha e le moporofeta ea porofetang tsa **khotso**, ha lentsoe la moporofeta eo le ka etsahala, moporofeta eo o tla tsejoa ka hoo hobane o romiloe ke Jehova ka 'nete."

Lentsoe Islamo le bolela **khotso**. Boporofeta bona ba Jeremia bo ke ke ba sebelisoa ho Jesu (KEL) kaha eena ka boeena o hlalositse hore ha a tlela khotso: Luka 12:51-53: "**⁵¹Na le lekanya hoba ke tlie ho Kenya khotso lefats'eng na? Ke re ho lona; Che, empa e le karohano.** **⁵²Hobane ho tloha joale, batho ba bahlano ba ntlo e le 'ngoe batla arohana, ba bararo ba loants'e ba babeli, ba babeli ba loants'e ba bararo.** **⁵³Ntat'a motho o tla arohana le mora oa hae, le mora a arohane le ntat'ae; 'm'a motho o tla arohana le morali oa hae, le morali a arohane le 'm'ae; matsal'a motho o tla arohana le ngoetsi ea hae, 'me ngoetsi e arohane le matsal'a eona.**" Sheba Mattheu 10:34-36 hape.

Ho fihlela Shilo A fihlile

Sena ene ele molaetsa oa Jakobo (KEL) ho bana ba hae pele a shoa: Bala Genesis 49:1: "**Jakobo a ntoo bitsa bara ba hae, a re: Phuthanang, ke tle ke le tsebise tse tlang ho le hlahela mehleng e tlang.**"

Genese 49:10: "**Molamu oa borena o ke ke oa tloha ho Juda, kapa lere la bolaoli pakeng tsa maoto a hae, ho be ho fible Shilo, le lichaba li be li mo utloe.**"

Shiloh hape ke lebitso la motse, empa moeletlo oa lentsoe lena ke khotso (haene ele Sesothong re ne re tla re ke Khotsong), boiketlo le phomolo (Islam). Ene e ke ke ea bua ka motse o mona. Haeba e ne e bua ka motho, ene e tla ba bobolu ba Shaluah (Elohim), j.k., Morumuoa (oa Allâh).

Joale, boporofeta ba Israele ho ea ka leloko la Isaaka le ne le tlo ema kamor'a hore Shiloh a tle. Sena se lumellana le Kor'ane ho khaolo ea bobeli temana ea lekholo mashome a mararo le metso e meraro, Surah 2:133: **"Na le bile lipaki ha lefu le atamela Jakobo? Ha a re ho bara ba hae: 'Le tlo rapelang kamor'a ka?' Ba ile ba re: 'Re tla rapela Molimo [Allah] oa hau, eleng Molimo oa bontate ba hau Abrahama, Ishmaele le Isaaka, Molimo A Mong 'me ho Eena re ea inehela [ka hoba ho Islamo]."**

Ho tlosa boporofeta ho sechaba sa Israele ho ea ho sechaba se seng ho ile hoa phatlalatsoa ke Jesu ho Mattheu 21:43: **"Ka baka leo, ke re ho lona: 'Muso oa Molimo le tla o amohuoa, 'me o tla neoa sechaba se seng se tla beha litholoana tsa oona."**

Baca ke Makkah

Ka'bah e halalelang, e ahiloe ke Abrahama le mora oa hae Ishmaele, motseng oa Makkah. Lebitso lena Makkah ho ngotsoe hang ka lona kahare ho Kor'ane, khaolong ea 48 temaneng ea 24. Lebitso le leng la Makkah ke Bakkah, ho latela tsela eo merabe e meng eneng e e bitsa ka teng. Le lona le ngotsoe hang ka Kor'aneng, khaolong ea 3 temaneng ea 96:**"Ruri, ntlo ea pele [ea ho rapella] e khethetsoeng batho ke eane e Bakkah [Makkah], e tletseng mahlohonolo, le tataiso ho batho."** Se makatsang haholo, ke hore lentsoe Bakkah le boletsoe ke Moporofeta Davida (KEL) ho buka ea hae ea lipeselema ho Pesalema 84:6: **"Ha ba ntse ba haola ka khohlo ea Baka, ba e fetola khohlo ea liliba, 'me pula ea hoetla e e apesa ka nala."³** Seliba mona ho bua ka se tsebahalang hantle sa Zamzam, se ntseng se le teng le kajeno, se fumanehang haufi le Ka'bah.

³<https://www.biblegateway.com/passage/?search=Psalm+84%3A6&version=KJV>

Ntlo eaka ea Khanya

Esaia khaolo ea 60:

"¹ Tsoha, Jerusalema, u bonesoe, hobane leseli la hao le hlahile, khanya ea Jehova e u chabetse." E bapise le Kor'ane 74:1-3: "**Oho, uena [Muhammad] ea phuthetsoeng ka liphahlo! Phahama u hlokomelise! Le Morena A tlotlisoe!"**

"² Hobane bona, lefifi le koahetse lefats'e, bots'o bo apesitse lichaba; empa Jehova o tla u chabela, khanya ea hae e bonahale holim'a hao." Nako ea Moporofeta Muhammad (KEL) ke nako ea lefifi moo lefats'e le neng le lebetse ka Bonngoe ba Molimo joalokaha bo rutiloe ke Abrahama le baporofeta ba bang, ho kenyelelsa Jesu.

"³ Lichaba li tla tla tsamaea leseling la hao, marena a tle khanyeng ea mahlaseli a hao."

"⁴ Tsamaisa mahlo kahohle, 'me u talime! Ba bokana kaofela ho tla ho uena; bara ba hao batla, ba e-tsoa hole, barali ba hao ba pepiloe mahlakoreng" Ka nako ea lilemo tse mashome a mabeli a metso e meraro lefats'e lohle la Arabia le ne le le 'moho le kopane.

"⁵ ... menono ea leoatle e lebile ho uena, le maruo a lichaba a ea tla ho uena." Ka tlas'e ho lilemo tse lekholo, Islamo ene ese e nametse kantle ho meeli ea Arabia.

"⁶ U tla koaheloa ke bongata ba likamele le ba lipetsana tsa tsona tsa Midiane le tsa Efa; bohole ba Seba ba tla tla ba belesitse khauta le libano, 'me ba tla tumisa lithoko tsa Jehova."

"⁷ Mehlape eohle ea **Kedare** e tla bokelleoa ho uena, lipheleu tsa Nebajotho li kene ts'ebeletsong ea hao; li tla hloella aletareng ea ka, 'me ke tla khabisa **ntlo ea khanya ea ka**.' Moloko oa Kedare (Arabia) ba neng ba arohane, ba qetelletse ba kopane. Ka "**Ntlo ea khanya,**" mona ho boleloa Ntlo ea Allah e Makkah eseng Kereke ea Keresete joalokaha libui tsa bakeresete ba bolela. Ke taba e hlakileng hore metse ea Kedare (eo hajoale re buang ka naha ea Saudi Arabia ka moka⁴) e fumaneha naheng ele 'ngoe lefats'eng e setseng e so kenelloe ke ts'usumetso ea Kereke.

"¹¹ Menyako ea hao e tla lula e butsoe ka mehla; e ke ke ea koaloa nyene leha e le bosiu, ho tle ho tisoe ho uena maruo a lichaba, le marena a tsona." Ke 'nete hore ntlo ea thapelo (Masjid) e potapotileng Ka'bah e halalelang motseng oa Makkah e lula e butsoe mots'eare le bosiu, haesale Moporofeta Muhammad (KEL) a nts'a lits'oants'o tse neng li le kahare ho eona, lilemo tse sekete le makholo a mane a fetileng. Marena le bahlanka ba ntse ba ea moo ka litaba tsa leeto la bolumeli.

Koloi ea ntoa ea liesele le koloi ea ntoa ea likamele

Pono ea Esaia ea lipalami tse peli ho Esaia 21:7: "**Se bone lipere le bakalli ba tsona ba tsamaea ka bobeli, se bone le liesele le likamele; sa 'na sa thea tsebe, sa mamela ka ho ela hloko haholo**" (*ho ea ka phetholelo ea Lipaki tsa Jehova – "A bona koloi ea ntoa e nang le sepane sa lipere tsa ntoa, koloi ea ntoa ea liesele, koloi ea ntoa ea likamele. A ele hloko ka tieo, ka ho mamelisisa."*)

Ke mang eo eneng e le sepalami sa esele? Morutoana emong le emong oa sekolo sa Sontaha o tseba hantle hore motho eo ene e le Jesu (KEL): Johanne 12:14: "**Jesu a fumana petsana ea esele, a e kalla; joalo ka ha ho ngoliloe, ho thoe.**"

Ke mang, hee, eo eleng sepalami sa kamele? Moporofeta eo ea matla ho luloa ho iphapanyetsoa eena ke babali ba Bibele. Motho eo ke Moporofeta Muhammad (KEL). Haeba se se sa bue ka eena, ho bolela hore boporofeta boo ke hona bo tla phethahala. Ke ka hona Esaia a hlalositseng sena ho khaolo ea 21 le temana ea 13: "**Boporofeta holim'a Arabia....**" ho bolelang hore boikarabello ba Mamoseleme a Maarabo, 'me hajoale Mamoseleme ohle, ho pharalatsa molaetsa oa Islamo.

Esaia 21:14: "**Isang metsi ho ba nyoriloeng! ba ahileng Thema ba nke lijo ho ea khahlanyetsa ka tsona ba balehang.**" Thema mohlomong ke motse oa Madinah, eleng motse oo Moporofeta Muhammad (KEL) le barutuo ba hae ba ile ba fallela ho ona. Mophaphathehi (mofalli) emong le emong o ile a hokahanyoa le moahi

oa Madinah ho ba joaloka bana ba monna ke Moporofeta (KEL). Baphaphathehi ba ile ba fuoa lijo le sebaka sa boroko.

Esaia 21:15: "**Hobane ba baleha pel'a marumo, pel'a marumo a tomotsoeng, pel'a liqha tse chehiloeng, le pel'a ntoa e thata.**" Sena ke nakong eo Moporofeta Muhammad (KEL) le barutua ba hae ba neng ba hlorisoa eaba ba siea Makkah ho ea Madinah.

Esaia 21:16: "**Hobane Morena o itse ho 'na: Ho sa setse selemo se le seng, se kang selemo sa ea sebeletsang leruo, 'me khanya eohle ea Kedare e tla fela.**" Hantle selemong sa bobeli kamor'a phallo (Hijrah), lebotho la Maarabo le ile la hloloa ntoeng ea Badr.

Qetellong, Esaia 21:17 o qetella ka hore "... **oa bahale ba bana ba Kedare, o tla ba monyenyane, hobane Jehova, Molimo oa Israele, o boletse.**" Kedare ke mora oa bobeli oa Ishmaele (Genese 25:13), eleng ho eena moo Moporofeta Muhammad (KEL) a tsoang. Sethathong litloholo tsa Kedare ba ne ba hlasela Moporofeta Muhammad (KEL) le barutoana ba hae. Empa e itse ha bongata ba bona bo ntse bo amohela Islamo, lenane la litloholo tsa Kedare la nna la fokotseha. Litemaneng tse ling tsa Bibele, "Kedare" ke lebitso le sebelisoang ho bolela "Learabo" ka kakaretso, ka ho Ezekiele 27:21: "**Ba-arabia, le marena 'ohle a Kedare...**"

Moporofeta ea joaloka Moshe

Molimo O buile le Moshe (KEL): Deuteronomia 18:18: "**Ke tla ba hlahisetsa moporofeta ea tsoang har'a banab'abo bona, ea joalo ka uena (Moshe); ke tla bea mantsoe a ka molomong oa hae, 'me o tla ba bolella tsotle tsee ke tla mo laela tsona.**"

1. Bana ba bo Maiseraele (litloholo tsa Abrahama (KEL) ho tsoa ho Isaaka) ke Baishmaele (eleng litloholo tsa Abrahama (KEL) ho tsoa ho Ishmaele). Jesu (KEL) mona re mo behella ka thoko kaha eena ke Moiseraele. Ho tloha moo e ka be e ngotsoe tjena "**moporofeta ho tsoa kahar'a lona.**"!

2. Ebe Muhammad (KEL) ha a ts'oane le Moshe (KEL) moo? Haeba sena se sa amohelehe, ts'episo ena ke hona e tla phethahatsoa. Tafole

e latelang, e nkuoeng ho sengoliloeng se bitsoang *Al-ltihâd* (Pherekhong - Tlhakubele 1982), leqephe la 41, e itlhakisitse:

Ka tlase ka mona, ke papiso lipakeng tsa lintho tseo Moshe, Muhammad le Jesu (KEB) ba ikhethileng ho hhalosa "**moporofeta eo**" a neng a tla tla kamor'a Moshe (KEL):

Lintho tsa papiso	Moshe	Muhammad	Jesu
Tsoalo:	E tloaelehileng	E tloaelehileng	Ea mohlolo
Bophelo ba lelapa:	O ne a nyetse, a na le bana	O ne a nyetse, a na le bana	O ne a sa nyala, a se na bana
Lefu:	Le tloaelehileng	Le tloaelehileng	Le sa tloaeleheng
Mosebetsi:	Moporofeta/'Musi oa naha	Moporofeta/'Musi oa naha	Moporofeta
Ho qobelleha ka bophaphathehi (lilemong tsa boholo)	Ho ea Midiane	Ho ea Madinah	Ha a ka a phaphatheha
Ho shebana le lira:	E mahlo mafubelu/ho loana	E mahlo mafubelu/ho loana	E sa otlolohang
Moputso oa ntoa ea hae:	Ka liketso/Tlholo e bonahalang	Ka liketso/Tlholo e bonahalang	Ka liketso
Boemo ba lithuto:	Semoea/Molao	Semoea/Molao	Semoea
Kamohelo ea Boeta-pele ba hae (ke batho ba hae)	O furalletsoe, a qetella a amohetsoe	O furalletsoe, a qetella a amohetsoe	O furalletsoe (ke boholo ba Maiseraele)

3. **"Ke tla bea mantsoe a ka molomong oa hae."** Ts'enolo ea Molimo e tlie ka Gabariele, maikutlo kapa menahano ea Moporofeta Muhammad (KEL) ha a kenella. Empa sena se etsahetse ho ts'enolo tsohle. Mohlomong e hhalositsoe ka mona hobane e ne e bapisoa ea

Moshe (KEL), e neng e senotsoe ka tsela ea mongolo kaha "ene e ngotsoe letlapeng".

Deuteronomia 18:19: "**E tlare ha e mong a ka hana ho utloa mantsoe a ka ao a tla a bolela ka lebitso la ka, ke 'na ke tla 'motsa hoo."**"

Kahar'a Kor'ane, likhaolo tse 113 kahar'a tse 114 li qala ka polelo e latelang: "**Ka Lebitso la Allah (Molimo), Ar-Rahmân (Ea Lerekô), Ar-Râheem (Ea Mohau).**" Polelo ena e boetse ke karolo ea puo ea letsatsi le letsatsi ea Moseleme, kaha e sebelisoa ha ho na le ntho eo motho a e qalang. Ha hot hoe ka "Ka Lebitso la Molimo", empa hot hoe "ka Lebitso Laka" <Lebitso le khetheleng la Molimo ke Allâh. Ha le na botona kapa bots'ehali kapa lenane, joaloka ha lentsoe lena "Molimo" Sesothong lena le botona, bongata, nyenyefatso. Bakeresete ba qala ka: "Ka lebitso la Ntate, le la Mora, le la Moea o Halalelang."

Ho tlameha ho hlaka hore mang kapa mang ea ke keng a utloa kapa ho amohela molaetsa oa hae o tla ahloloa. 'Me sena se lumellana le surah 3:19: "**Ruri, tumelo mahlong a Allah ke Islamo**" le surah 3:85: "**"Me mang kapa mang ea lakatsang tumelo ntle le Islamo, e ke ke ea amoheloa ho eena, 'me bophelong bo tlang, e tla ba emong oa ba lahlehetsoeng."**"

Mohlanka oaka, Morumuoa le Mokhethoa

Phethahatso e hlakileng ea boporofeta ba Muhammad (KEL) e fumaneha ho Esaia 42:1:

1. "**Bonang mohlanka oa ka eo ke mo tiisang, mokhethoa oa ka, eo moea oa ka o khahlisoang ke eena; ke beile moea oa ka holim'a hae; o tla tlisetca lichaba ho loka.**" O bitsoa "morumuoa oaka" ho temana ea 19. Ha ho khoao hore baporofeta bohle ene ele bahlanka, barumuoa le bakhethoa ba Allâh. Le ha ho le joalo, ha ho moporofeta, ka ho khetholoha Muhammad (KEL), ea neng a bitsoa ka mabitso (maemo) ana. Ao ka leleme la Searabo ho thoeng: Abduhu wa Rasuluhu Al-Mustapha (Mohlanka le Morumuoa Ea Khethiloeng). Mantsoe a boitlamo ha motho a khutlela (amohela) ho Islamo ke hore: "**Ke beha bopaki hore ha ho mang kapa mang (eng kapa eng) ea (e) lokeloang ke ho rapeloa ntle le Allâh, Ea senang molekane, ke**

boele ke behe bopaki hore Muhammad ke mohlanka oa Hae le morumuoa." Mantsoe ana a phet oa ha hlano ka letsatsi nakong eo ho hoeleheletsoang thapelo, makhetlo a robong ka letsatsi ho Tashahud ea bonyane lithapel long tse tlamang le makhetlo a mang a mangata nakong eo Moseleme a etsang lithapelo tse ling tse khetheleng. Tsela e tloaelehileng eo Moporofeta Muhammad (KEL) a bitsoang ka eona ke Rasulu Allah, e bolelang "Morumuoa oa Allâh."

2. **"A ke ke a hooa, a ke ke a phahamisa lentsoe, a ke ke a le utloahatsa literateng."** Sena se hlalosa bots'epehi ba Moporofeta Muhammad (KEL).

3. **"...o tla hlahisa ho loka 'neteng."**

4. **"A ke ke a fokola, leha e le ho tepella, a e-so ho bee ho loka lefats'eng; lihleke-hleke li tla ts'epa molao oa hae."** Sena se lokela ho bapisoa le Jesu (KEL), ea sa kang a hlola lira tsa hae, ebile o ne a tenehile ka lebaka la ho se amoheloe ke Maiseraele.

6. **"'Na, Jehova, ke u bilelitse ho lokeng, ke u ts'oere ka letsoho, ke u bolokile, 'me ke u entse selekane sa sechaba sa ka le leseli la lichaba."** Polelo ena **"ke u bolokile"** e tiisa hore ha ho moporofeta ea tlang kamor'a hae. Kamor'a moo, sechaba seo eseng sa Maiseraele se ile sa amohela Islam ka bongata.

7. **"Ho tutubolla mahlo a lifofu, ho nts'a ba holehiloeng kholehong, le ba lutseng lefifing teronkong."** **"mahlo a lifofu, bophelo ba lefifi"** e bua ka barapeli ba melingoana le borapeli ba bona. **"ho nts'a ba holehiloeng kholehong"** ho bolela pheliso ea bokhoba khetlo la pele nalaneng ea botho.

8. **"Ke 'na Jehova, ke lona lebitso la ka, nke ke ka nea e mong khanya ea ka, nke ke ka nea lits'oants'o thoko e nts'oanelang."** Moporofeta Muhammad (KEL) o ne a khetholohile kahar'a baporofeta bohle, joalokaha ene ele "mokoallo oa baporofeta" le lithuto tsa hae ha li es'o fetoloe ho fihlela kajeno, ha ho bapisoa le Sekeresete le Sejuda.

9. **"Binelang Jehova sefela se secha, le tumise lithoko tsa hae lipheletsong tsa lefats'e...."** pina e ncha, kaha ha e ka leleme la Seheberu kapa Searamaike, empa ka la Searabo. Thoriso ea Molimo

le morumuoa oa Hae Muhammad (KEL) e hoelehetsoa makheto a mahlano ka letsatsi le letsatsi ho minarete tse limilione tsa matlo a thapelo lefats'eng ka bophara.

10. "**Naha ea masaba-saba le metse ea teng, le ba-Kedare ba ahileng litenteng, ba phahamise lentsoe, ba ahileng mafikeng ba bine, littatse li lume liqhoeng tsa lithaba.**" Ho tsoa thabeng ea Arafat haufi le Makkah batho ba ileng leetong la borapeli (Hajj) ba hoelehetsa selemo le selemo mantsoe a latelang: "**Ke nna eo ke ea tla [lits'ebeletsong tsa Hae], Oho Allâh. Ke nna eo ke ea tla. Ke nna eo ke ea tla. Ha u na molekane. Ke nna eo ke ea tla. Ruri, U lokeloa ke lithoriso, mahlohonolo le borena. Ha ho molekane lehlakoreng la hau.**" Esaia 42 e ke ke ea sebelisoa ho baporofeta ba Maiseraele kaha Kedare ke mor'a bobeli oa Ishmaele. Bona Genese 25:13.

12. "**Khanya e isoe ho Jehova, lithoko tsa hae li boleloe lihleke-hlekeng.**" Ruri Islamo e ile ea pharalla le lihleke-hlekeng tse nyane ho fihlela le bo Indonesia le leoatleng la Caribbea.

13. "**...o bont's'a lira matla a hae.**" Ka nako e khuts'oane, Muso oa Molimo o ile oa thehoa ka tataiso ea Muhammad (KEL). Khaolo ena ea mashome a mane le metso e 'meli ea buka ea Esaia e nyallana hantle le semelo sa Moporofeta Muhammad (KEL).

A u Moporofeta eo na?

Majude a ile a roma baruti le Balevi ho Johanne Mokolobetsi (KEL) hore ba eo mmotsa hore na haele hantle ke mang. John 1:20-21: "**A ipolela, a se ke a latola, a bolela, a re: Hase 'na Kreste. Ba 'motsa, ba re: Ke ho re'ng? A u Elia na? A re: Ha ke een. A u moporofeta eo na? A araba, a re: Che.**"

Potso ea bohlokoa ke ena: Na ke uena moporofefoa elo? Ke mang moporofeta eo e saleng a emeloa hore o tla tla kamor'a Jesu le Johanne mokolobetsi (KEB)? Ebe e ne ese elo ea ts'oanang le Moshe (**Deuteronomia 18:18**)? Muhammad (KEL) ke mang?

Ho Kolobetsa ka moea o Halalelang le ka mollo

Mattheu 3:11: "**Ha e le 'na, ke le kolobelletsa pako ka metsi feela; empa ea tlang ka morao ho 'na, o mpheta ka matla, 'me ha kea lokela ho mo nkela lieta; ke eena ea tla le kolobetsa ka Moea o halalelang le ka mollo.**"

Haeba Jesu (KEL) ho ne ho bua ka eena mona, Johanne Mokolobetsi (KEL) a ka be a sa khutlela lefelleng hape ho ea phela teng, empa o ne a tla its'oareletsa ka eena hore le eena e be emong oa barutoana ba hae, eleng seo a sa se etsang. Ho bolelang hore mona Johanne Mokolobetsi (KEL) o ne a bua ka e mong moporofeta ea matla haholo. Ele hore moporofeta ea tlang kamor'a hae ene e ke ke ea eba Jesu (KEL), kaha bobeli ba ne ba etsa mosebetsi ka nako ele 'ngoe. Ebe moo hape, ha se Moporofeta Muhammad eo Johanne Mokolobetsi (KEL) a buang ka eena?

E Monyenyane 'musong oa maholimo

Ho qotsuoe moo Jesu (KEL) a itseng ho ea ka Mattheu 11:11: "**Ke re ho lona: Ka 'nete, har'a ba tsoetsoeng ke basali, ha ho e moholo ho Johanne Mokolobetsi; empa e monyenyane 'musong oa maholimo o moholo ho eena.**"

Na u ka lumela hore Johanne Mokolobetsi (KEL) o ne a le moholo ho Adama, Abrahama, Moshe, Davida le baporofeta ba bang ba bangata (KEB)? Ke ba ba kae ba batho ba khumamelang melimo e meng, bao a ba khutliselitseng ho Molimo oa 'nete, le hore o ne a ena le balateli ba ba kae? Empa hona ha se ntlha e ka sehlohong mona. Potso ke hore: ke mang ea neng a le monyenyane ka ho fetisia musong oa maholimo, ea neng a le moholo ho feta Johanne Mokolobetsi (KEL)? Ho hlakile ha se Jesu (KEL), kaha nakong eo 'muso oa maholimo o ne o s'o thehoe

ebile eena o ne a eso re ke eena ea mo nyenyane ka ho fetisisa. 'Muso oa maholimo o kenyelletsa Molimo ele Eena Morena E Moholo-holo le baporofeta bohle. 'Me ea mo nyane ka ho fetisisa ke Muhammad (KEL).

(Hlokomela: Liphetholelo tse ngata tsa Bibele, li ngola "ea monyane ka ho fetisisa" e le ho bolela "ea morao-rao maemong" eleng phosokaha mona e bolela oa ho qetela.

Ho lehlohonolo ba etsang khahiso

Thutong ea hae ea thabeng, Jesu (KEL) o qotsitsoe moo a buang, ho Mattheu 5:9: "**Ho lehlohonolo ba etsang khahiso; hobane ba tla reoa bana ba Molimo.**"

O mong moelelo oa lentsoe "Islam" ke khotso: khotso pakeng tsa 'Mopi le morapeli. Jesu (KEL) o ne a ke ke a bolela hore sepheeo sa hae e ne e le sa motho ea etsang khotso, joalokaha a ne a hlalositse hore one a sa romelo ka sepheeo seo (Mattheu 10:34-36): "³⁴**Le se ke la hloma ekaba ke tlie ho romela khotso lefats'eng; ha kea tla ho romela khotso, empa e le lerumo.** ³⁵**Hobane ke tlie ho fapanya motho le ntat'ae, morali le 'm'ae, ngoetsi le matsal'a eona;** ³⁶**le bafo ba motho e tla ba lira ho eena.**" Sheba hape le Luka 12:49-53.

Paraclete

Johanne 14:16: "¹⁶ **'Me ke tla rapela Ntate, 'me o tla le romela Paraclete e mong, moea oa 'nete, ea tla bang le lona ka ho sa feleng ...** ²⁵**Lintho tsena ke li buile ho lona, ke sa na le lona hajoale.** ²⁶**Empa Paraclete, moea oa khalalelo, eo Ntate a tlang ho mo romela ka lebitso la ka, o tla le ruta lintho tsohle, a boele a tlise lintho tsohle khopolong ea lona, tsohle tseo ke li buileng ho lona.**" (*Phetholelo e otlolohileng ho tsoa ho Bibele ea Sekherike ho ea Senyesemaneng*)

Ha re tsebe hantle lentsoe la puo ea Aramaike leo Jesu (KEL) a le sebelisitseng sebakeng sa "**Paraclete**" ha a ne a bua le barutoana ba

hae. Paraclete ke lentsoe la Sekherike eleng "Παράκλητος" le bolelang "Mots'elisi," "Moemeli," "Mothusi," "Ea klothatsang," j.j. 'me mona moo e ngotsoeng ka Sekherike e bolela motho ea khethhehileng kaha tlhaku ea pele ke tlhaku e kholo.

Kereke eona e hhalosa ha Jesu (KEL) a ne a bolela "**Moea o Halalelang**", empa tlhaloso eo ha e na bopaki ho lingoliloeng tsa mathomo tsa mantlha tsa Sekherike. Liphetholelo tse ngata tsa Bibele, joaloka "*King James Version*", hore li hatelle hore mona ho ne ho bua ka Moea o Halalelang, li ile tsa hlakola mantsoe ho tsoa ho puo ea Sekherike, eaba sebakeng sa teng ba toloka mantsoe a Sekherike ka moo a leng ka teng "**26 Empa Paraclete, moea oa khalalelo**" ba e tolokile tjena "**26 Empa Mots'elisi, eleng Moea o Halalelang ...**"!!

Joalokaha, Jesu a itse "Paraclete e mong, moea oa 'nete" a boela a re: "Empa Paraclete, moea oa khalalelo", 'me polelo tsena ka bobeli li ke ke tsa bolela Moea o Halalelang kaha puong ea Sekherike o lokela ho sebelisa mantsoe a fapaneng ha u rata hore "Moea o Halalelang" hona ke "Moea oa khalalelo" kapa "Moea oa 'nete"!!

Ho seo kereke e se hhalosang ele Moea o Halalelang mona, ho its'etleha ho se builoeng ke Jesu (KEL) 'me eona e re o ne a bua ka moea eseng ka motho, empa sena ha se 'nete, joalokaha Jesu (KEL) a itse: "e mong Paraclete", haeba Jesu ene ele Paraclete ha ene ele motho oa mali le nama, hona ho bolela hore Paraclete e mong le eena e ntse e le motho oa mali le nama eseng moea!!

Kor'an e hhalosa ho surah 61:6 hore Jesu (KEL) o ile a hhalosa lebitso la Ahmad ka ho hlaka: "**Me (u hopole) ha Jesu, Mor'a Maria, a re: 'Oho, lona bana ba Israele! Ke Mohlanka oa Allah** (ea rometsoeng) **ho lona ho pakahatsa Torah** (e tlileng) **pele ho nna, le ho tla lefa litaba tse monate ka Mohlanka ea tlang kamorao ho nna, eo lebitso la hae e tla bang Ahmad** (j.k., eleng lebitso la bobeli la Moporfeta Muhammad, le bolelang "ea bokoang ka ho fetisia")."

Ho tsoa mantsoeng a Jesu (KEL), re qeta hore Jesu (KEL) o siile a sa qeta mosebetsi 'me motho eo e mong o ne a tla ho tla qetela moo a siileng. Ha re hlahlobeng, ho ea ka Bibele, hore na ebe bo leng ba

Mots'elisi enoa bo lumellana le kamoo Moporofeta Muhammad (KEL) a neng a le ka teng:

1. "**Paraclete e mong**": Paraclete ba bangata ba bile teng, 'me ho ntse ho ena le a le mong ea tlang.
2. "**Ea tla bang le lona ka ho sa feleng- 3. "**"Me etlare hobane eena a tle, o tla kholisa lefats'e, hore sebe se teng..."**": (sheba Johanne 16:8) baporofeta bohle, ba kenyelletsang Abrahama, Moshe, Davida le Solomone (KEB) ba ne ba ruta baahisane ba bona le batho ba bo bona ho tlohela libe eseng lefats'e ka bophara, empa haele Muhammad (KEL) eena ke ho lefats'e lohle. Ha a nts'a feela borapeli ba lits'oants'o kahar'a Arabia ka lilemo tse mashome a mabeli a metso e meraro, o bile a romela moifo ho Heraclius, ho marena a Persia le a Roma, Najashi (Morena oa Itopia) le Cyrus oa Alexandria (Maqauqis, 'musisi oa Egepeta le Moruti e moholo oa Alexandria). O ile a hlokomelisa Bakeresete ka ho tlohela ho arola Bonngoe ba Molimo ka likoto tse tharo, ka ho nyollela Jesu (KEL) ho boemo ba Mora oa Molimo ebe kamor'a moo ba monyollela boemong ba Molimo ka sebele. Ke eena ea ileng a khalema Majude le Bakeresete ka ho fetola libuka tsa bona, a hhalosa tokelo ea Ishmaele ea tsoalo, le ho tlosa mahlabisa lihlong a ngotsoeng ka baporofeta a bohlola, ho etsa thobalano le bana ba bona, peto le borapeli ba melimo ea bohata.
- 4. "**"Moea oa 'nete "** (Johanne 16:13). Ho tloha bongoaneng ba hae, Moporofeta Muhammad (KEL) o ne a bitsoa *al-amin*, eleng hore ea ts'epahalang kapa ea nang le 'nete ka linako tsohle. Motho enoa le eena o tla tla 'me "**"o tla le tataisetsa 'neteng eohle..."**" (Johanne 16:13).
- 5. "**"Kaha a ke ke a bua ka ho its'usumetsa, empa o tla bua lintho tseo a li utloang..."**" (Johanne 16:13). Kor'an ke Lentsoe la Molimo. Ha ho le ha ele lentsoe le le leng ho tsoa ho Moporofeta Muhammad**

(KEL) kapa barutoana ba hae le kentsoeng kahare ho eona. Lengeloi Gabariele (KEL) one a e balla Moporofeta Muhammad (KEL); ebe eena o kenya ka hloohong, ebe e ngoloa ke lingoli tsa hae. Lipolelo le lithuto tsa hae li ile tsa ngoloa bukeng tsa Hadith eleng ho bolelang litloaelo kapa lipolelo.

Bapisa sena le Deuteronomia 18:18: "**ke tla ba hlahisetsa moporofeta ea tsoang har'a banab'abo bona, ea joalo ka uena; ke tla bea mantsoe a ka molomong oa hae, 'me o tla ba bolella tsohle tsee ke tla mo laela tsona."**" Sena se nyallana le surah 53:2-4: "**Motsoalle oa lona [Muhammad] ha a kheloha kapa hona ho lahleha. Kapa hona ho bua litakatso [tsa hae]. Ke ts'enolelo eo a e senoletsoeng.**"

6. "**"Me o tla le bolella lintho tse tlang"** (Johanne 16:13). Boporofeta ba Moporofeta Muhammad (KEL) bo bongata bo se bo fetile (bo bonahetse; etsahetse) 'me boholo bo tla phethahala nakong e tlang.

7. "**"Eo o tla ntlotlisa"** (John 16:14). Haele hantle, ho Kor'an le thutong tsa Moporofeta Muhammad (KEL) ho qotsoa ho tsoa ho Jesu (KEL) hangata ho feta kamoo Bibele le Bakeresete ba etsang. Tse latelang li tla hlakisa sena ho ea pele:

a. Ho lumela ho lefu la Jesu (KEL) holim'a sefapano ke ho nyenyeftasa boporofeta ba hae, ho ea ka Deuteronomia 13:5: "**Empa moporofeta eo, kapa molori eo oa litoro, o tla bolao...**" Ebile e thatiselletsa maikutlo a lira tsa hae hore ke motho ea rohakehileng, (Eka Allâh A ka re ts'oarela!) ho ea ka Deuteronomia 21:22-23: "**... hobane ea fanyehiloeng o rohakiloe ke Molimo...**"

b. Mattheu 27:46: "**...Molimo oaka, Molimo oaka, u ntahletse'ng na?"** Na Jesu (KEL) o ne a ka bua mantsoe a tje? Etsoe le motho eo eseng moporofeta o ne a tla bososela le tlas'a mahloko, ka ho tseba hore lefu la hae le tlo mo fa boemo ba moshoela-tumelo (ho kena leholimong). Na ebe se ha se thohako ho Jesu (KEL) le ho ba le pelaelo ea hore o ne a ena le tumelo e fokolang ho Allâh (Molimo)?

c. Rona Mamoseleme ha re lumele hore Jesu (KEL) o ne a ka bitsa batho bao eseng Maiseraele lintja le likolobe le hore o ne a ka re ho 'm'e oa hae "mosali", joalokaha Kor'an e hlalosa ho surah 19:32: "**Ke**

be ke be bohlokoa ho 'M'e oaka [j.k. Maria], 'me [Allâh] O nkentse hore ke hlohonolofale ke se be khopo." Mattheu 7:6: "Se neeng lintja lintho tse halalelang, esere mohlomong tsa reteleha, tsa le harola; leha e le ho lahlela mabenyan a lona a bohlokoa pel'a likolobe, esere mohlomong tsa a hatakela ka maoto." Johanne 2:4: "Empa Jesu a re ho eenaa: "Mosali, taba eaka le uena ke efe?"

Ts'enolelo ho Moporofeta Muhammad (KEL)

Litemana tsa Kor'ane ha li ea senoloa ka lethathamo leo li hlahang ka lona ho Kor'ane. Ka mantsoe a mang, karolo e senotsoeng pele ha se eona e qepheng la pele, le karolo e senotsoeng qetellong ha se eona e leqepheng la ho qetela. Ts'enolo tsena li tlide ka linako tse fapaneng, hanyane hanyane, 'me li ile tsa kengoa ka tsela tse ikhethileng kamoo Allah A neng A ntse A laela ka teng 'me sena ebile ho builoe ka sona ho Esaia 28:2,10-11: "²**Bonang, Morena o ea roma sera se matla, se sa sitoeng ke letho....** ¹⁰**Hobane ke molao holim'a molao, molao holim'a molao, taelo holim'a taelo, taelo holim'a taelo: hanyenyane mona, hanyenyane mono!** ¹¹**Ka baka leo, ke ka melomo e kokotletsang le ka puo ea basele a tlang ho bua le sechaba sena.**" Puo eselee (ea balichaba) ho bua ka puo e 'ngoe (eseng Seheberu kapa Aramaike, empa Searabo).

Mamoseleme hohle lefats'eng ba sebelisa puo ele 'ngoe ho bitsa Molimo eleng "Searabo", lithapeleng tsa bona, leetong la borapeli, le tumelisong tsa bona ha ba lumelisana. Kopano ena ea puo e boetse ea porofetua ho Sofonia 3:9: "**Hobane, mohlang oo, ke tla fetola melomo ea lichaba, e tle e be e hloekileng, li tle li bitse kaofela lebitso la Jehova, li mo sebeletse ka pelo e le 'ngoe.**" Kannete, 'nete e hlahelletse ho Searabo, empa ho ntse ho ena la ba ntseng ba lebeletse Moporofeta Jesu (KEL), hore ha a khutlela lefats'eng hape o tlo ruta batho ho rapela Allah ka leleme le khethehileng. Rona Mamoseleme re na le bonneta ba hore Moporofeta Jesu (KEL), ha a khutlela

lefats'eng khetlong la bobeli o tlo rapela le Mamoseleme kahare ho limasjid joalokaha a ts'oana le Mamoseleme a mang: o bolotse, o ne a sa je nama ea kolobe, one a rapela kamor'a ho hlapa, o ne a rapela a eme, a iname, a oele ka phatla.

Mohloli oa liphuputso

1. *Explanatory English Translation of Noble Qur'an*, ka Dr. Muhammad TaquiDin al-Hilali le Dr. Muhammad Muhsin Khan.
2. *The Holy Bible (Biblele ea Sesotho) (King James Version)*, authorized 1611.
3. *The Holy Bible (Revised Standard Version) – Phetholelo e ncha*.
4. *The New World Translation of the Holy Scriptures (Jehovah's Witnesses Church)*.
5. *New American Standard Bible*.
6. *The Myth of the Cross*, ka A. D. Ajijola.
7. *The Cross and the Crescent*, ka Maulana Muhammad Imran.
8. *Davis Dictionary of the Bible*, 1980.
9. *The International Standard Bible Encyclopedia*.
10. *Smith's Bible Dictionary*, 1980.
11. *The Encyclopedia Britannica*, 1980.
12. *Muhammad in the Bible*, ka Prof. Abd Al-Ahad Dawud.
- 13 *Muhammad in the Bible*, ka Ahmed Deedat.
- 14 *Jesus: A Prophet of Islam*, ka Sulaiman Shahid Mufassir.
15. *Biblical Studies from Muslim Perspectives*, ka S. Mufassir.
16. *Muhammad in the Bible*, ka Jamal Badawi: *Al-Ittihad (Pherekhong - Tlhakubele 1982)*.